# JAVA-BODE.

## IEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

**A°. 1855.** **Woensdag 20 Junij.** **N°. 49.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .............. *f* 12.50
» » » » *Java* .............. » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Bande.


**Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.**

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 15den Junij* 1855, (N°. 1)

[Staatsblad N°. 38.]

Gelet, enz.
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
*Eerstelijk:* Enz.
*Ten tweede:* Te bepalen:

met wijziging van art. 7 van de *Instructie voor den Directeur-Generaal, de Directeuren en den Secretaris van financien*, provisioneel gearresteerd bij besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indie *du Bus de Gisignies*, van 20 Februarij 1827, staatsblad no. 19, en van het besluit van 6 April 1847 no. 8, staatsblad no. 14;

dat bij ziekte of kortstondige verhindering van den directeur van financien, van den directeur der middelen en domeinen, van den directeur der producten en civiele magazijnen en van den directeur der cultures, de hoogste in rang en oudste in benoeming van de te zijnen burele bescheiden ambtenaren onverwijld optreedt, om zich met de waarneming van diens ambt te belasten, tot dat door den Gouverneur Generaal beslist is, op hoedanige wijze dat ambt, bij langere verhindering, waargenomen wordt.

dat bij ziekte of kortstondige verhindering van den directeur der burgerlijke openbare werken, de hoogste in rang en oudste in benoeming van de te zijnen bureele bescheiden ingenieurs van den waterstaat, of bij ontstentenis van deze, van de te zijnen burele bescheiden overige ambtenaren, onverwijld optreedt om zich met de waarneming van diens ambt te belasten, tot dat door den Gouverneur-Generaal beslist is, op hoedanige wijze dat ambt, bij lange verhindering, waargenomen wordt.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal;
*De Algemeene Secretaris*,
A. PRINS.

### Civiel Departement.

**Ontslagen:**

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de onderschout te Batavia *O. H. van Rijck*.

Eervol, als leden der subcommissie van onderwijs te Buitenzorg, dr. *J. H. Croockewit* en *J. Th. Bik*.

**Benoemd:**

Tot leden der subcommissie van onderwijs te Buitenzorg, dr. *P. Swart* en *C. de Groot*.

Tot controleur der 3e klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures *J. Baart de la Faille*.

**Goedgekeurd:**

*Dat door den Gouverneur der Moluksche Eilanden*

**Is Benoemd:**

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Amboina, *F. W. Schröder*, kapitein der infanterie.

*Dat door den Resident van Menado,*
*Bij de Subcommissie van Onderwijs aldaar*

**Is Ontslagen:**

Eervol, uithoofde van vertrek, als lid *H. J. Daniels*.

**Is Benoemd:**

Tot lid *W. J. Goetzee*, agent van de factorij der nederlandsche handelmaatschappij.

## Advertentien.

### Verponding over 1855.

De directeur van 's lands middelen en domeinen herinnert bij deze, dat de verponding over den *eersten termijn* van het loopende jaar, moet worden voldaan, *voor den laatsten Junij aanstaande;* zullende tot ontvangst daarvan, voor zooveel betreft de residentie Batavia, dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

Achterstalligen in de betaling der verponding over vroegere jaren, worden tevens aangemaand, ter voorkoming van moeijelijkheden, hunnen achterstand spoedig aan te zuiveren.

## Vendutien.

Op Donderdag 21 Junij, voor het locaal der weeskamer, voor rekening van verschillende boedels.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor een der pakhuizen van de heeren *C. Bahre en G. Kinder*, door *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 22 Junij, voor het commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Maandag 25 Junij, ten huize van den heer *W. F. G. Pool*, op Molenvliet, door *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Dingsdag 26 Junij, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*

## Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Soerabaya, *P. F. Sasse*, *J. L. Zange*, wed. *Puijt*, geb. *Maijne*, *H. van Haak*, *J. S. Stoelman*, *W. C. van Dokkum*, *J. J. Matthij* en *M. Klinge*.

Door de agenten der Bataviasche weeskamer in de residentie Bantam, *D. J. Deruche*.

## Vertrekkende Personen.

*J. A. L. Steijn Parvé.*

## Aangekomen Vreemdelingen.

*Van den 7den tot en met den 19den Junij.*

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. J. L. van Asperen*, *U. H. Bonn* en *de Jager* van de reede. — *J. E. W. F. van Raders* en *J. W. Muller*, van Soerabaya. — *G. W. Bakker*, van Probolingo.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *J. S. Spanjaard* en *T. Hansen*, van Soerabaya. — *G. van Hecking Colenbrander*, van de reede.

MARINE HOTEL. *Gersen*, *P. W. Hoft*, Graaf *van Limburg Stierum*, *W. Th. de Vriese*, *C. Parker de Jong*, *B. A. Stieler*, *Schotbergen*, Baron *van Reede van Oudshoorn*, *G. H. Bakker*, *G. Bijl de Vroe* en *Raaders*, van de reede. — *A. Bouman en Echtgenoot*, van Soerabaya. — *F. Hugenholtz*, van Padang. — *L. A. de Klerck*, van Palembang. — *P. Verhaegen Metman*, van Buitenzorg.

JAVA HOTEL. *J. Prins*, van Samarang. — *Boeris en echtgenoot*, van Amboina. — *J. N. Jessen*, van Sydney. — *P. Silver*, van Padang. — *van der Loo en echtgenoot*, van Bencoelen. — *Raas en familie*, van ..... — *Eeg*, van de reede. — *Wentworth* en *B. Godyes*, van Australie. — *W. D. Teslie*, van Engeland. — *van Braam*, van ......

HOTEL WILLEM II. *D. C. Rijken*, van Salatiga. — *van Hoey Schilthouwer*, van Padang. — *G. Varkevisser*, van Macasser.

## Advertentiën.

Bevallen van een ZOON, *A. van der Zweep*, geboren *Doornik*.

OLEAN, BEZOEKIE, 6 *Junij* 1855. (1132)

Bevallen van een ZOON, *Julie Göring*, geb. *Kinder*.

16 *Juny*. (1151)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *A. J. Bik*, geb. *Francis*.

CHERIBON, 12 *Junij* 1855. (1172)

Overleden te Maastricht de heer *L. M. Rollin Couquerque*, oud Assistent-Resident op Java.

Algemeene kennisgave. (1152)

# Vendutie

## op Donderdag den 21sten Junij 1855,

voor een der Pakhuizen van de heeren **C. Bahre & G. Kinder**, tegen 4 pCt. Vendusalaris, en zonder reserve, door *Vaupel & Co.*,

van eene groote hoeveelheid katoenen goederen, sarongs en hoofddoeken, gebloemd fluweel, borstrokken, slaapmutsen, kousen en sokken, fijne lakens in alle kleuren, waaronder een baal zeer fijn, voor kleedingstukken, groote en kleine cachemiren tafelkleeden, echt gezondheids flanel, wollen borstrokken, circa 10 kisten pas aangebragte mode artikelen, als corsetten, geborduurde onderrokken, zwarte zijde en satijn, gekleurde en gebloemde zijden japonnen, zijden en satijne dassen, gemoireerde zijden echarpes, fichus, chinesche crêpe shawls, fijn neteldoek, fijne batist zakdoeken, fransche dames schoenen, gemaakte bloemen, couronnes de mariées, coiffures, enz, zijden parasols, waaronder marquises, fijn damast tafelgoed, enz. enz., eenige kisten speelgoed, waaronder groote gekleede poppen, kramerijën in soorten, snuif en tabaksdoozen, doosjes voor dames handwerk, zegellak, potlooden en pennenschachten, kammen, haar-, nagel- en tandenschuijers, zweepen, karwatsen, wandelstokken, waaronder er voorzien van een wapen, scheepslantaarns, marokijn-, schoen- en groote vellen kapleder, een assortiment fraaije vogelkooijen, behangselpapier, sigarenpijpjes, havana sigaren, schilderijën, spiegels, timmergereedschappen, ijzerwerk fijne tafelmessen, pennemessen en scharen, spijkers, enz. enz., alsmede tot sluiting van rekening van

100 kisten Bordeaux wijn.
50 » Champagne,
50 » Rhijnwijn.
100 » Cognac.
50 » Cherry Cordiaal.
29 » Super. Eau de Cologne.
16 vaten Scheepsbrood.
10 » Erwten, Boonen, enz,
6 kisten Medicijnen.

Benevens eene partij fijne groene en blaauwe Verf.

(1140)

# Vendutie

## op Vrijdag den 22sten Junij 1855,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van pas aangebragte Boter, Aarde- en Glaswerk, kleine Spiegels, zeer fraaije ronde en vierkante Carpetten, Alcatieven, Voetkussens, Engelsche Hanglampen, eerste kwaliteit Engelsche Parfumeriën bij kleine kavelingen, 35 nieuwe ledige Leggers en diverse Lijnwaden.

Voorts:

voor rekening van belanghebbenden, tot sluiting van diverse facturen à tout prix,

C F 5 **Bidets.**
4 **Boekenkasten.**
2 **Buffetten.**
2 **Speeltafels.**
2 **Canapé Tafels.**
2 **Causeuses.** } bekleed met fluweel.
2 **Fauteuils.** }
1 **Ziekenstoel.**

G C 1 **Ameublement**, bekleed met zwart gebloemd paardenhaar.
5 **Tabouretten.**
4 **Canapé Tafels.**

DE ARMBANDEN. (*vervolg*).

Het naast bij den adel staande achten zich toenmaals de *pachters-generaal*, die van het bloedzweet en de tranen des volks zwelgden, en hofhoudingen konden voeren, zoo als vaak de finantiën der edellieden dezen niet veroorloofden. Niettemin werden deze pachters-generaal door ieder even zeer gehaat: de edellieden waren hun vijandig wegens hunne meer dan rijke inkomsten, en het volk zag in hen slechts zijne onverzadelijke bloedzuigers. Wanneer nu ook de kringen der hoogere en hoogste klassen der maatschappij voor deze lieden bijna altijd gesloten waren, zochten zij daarentegen door het ten toon spreiden van pracht en luxe den adel te verdonkeren. Schuimloopers en pluimstrijkers deden zich daarbij steeds in overvloed op, en waren steeds bereid de schitterende salons der pachters-generaal te vullen, en 's anderen daags door verhalen van de buitengewoonste zaken den nijd des adels en den haat van het volk nog te vergrooten.

Een der rijkste dezer financiers was een zekere *Grandmatthieu* die vroeger, onder den naam van *Matthieu*, slagter te Abbeville was geweest. Hij maakte daar goede zaken, knoopte door het schieten van geld betrekking met eenige lieden bij het hof aan, en kwam eindelijk door deze aan de pacht eener afdeeling bij de finantiën. Hiervan wist hij zoo veel voordeel te trekken, dat zijn rijkdom met den dag vermeerderde. Reeds dadelijk, toen zij zich te Parijs vestigden, vond *Matthieu's* vrouw, dat haar mans naam veel te eenvoudig voor haren nieuwen stand klonk, en na lang overleg kwam men tot het besluit om er een *Grand* of een *Beau* voor te plaatsen, hetgeen natuurlijk aan den naam een geheel anderen klank moest geven. De eenigzins ijdele man stemde voor *Beau*; *Jeannette*, zijne vrouw, wist echter overwegende redenen voor *Grand* bij te brengen. Het *Beau* sprak van zelf, meende zij tamelijk coquet, het *Grand* — dit zweeg zij echter — miste men bij beiden; want *Mattieu* was niets grooter, maar zoo mogelijk nog dikker dan zijne kleine ronde vrouw. Een altijd bereidwillige wapenkenner zocht in oude, bestofte en half vergane boeken, natuurlijk tegen goede betaling, een heerlijk wapenbord, dat van *Grandmatthieu*, uit, hetgeen ook weldra op alle deuren, koetsen, borden, linnengoed — kortom, overal te pas werd gebragt, waar er maar een klein plaatsje voor voorhanden was.

Madame *Grandmatthieu* had bij voortduring twee a drie modemaaksters in het werk, en de sommen, welke goudwerkers en juweliers ontvingen, liepen in het ongeloofelijke.

Op zekeren dag was juist weder de bediende van den hofjuwelier bij de pachteres-generaal geweest — want slechts van de hofleveranciers ontving zij hare benoodigheden — en deze had haar in naam van zijnen meester uitgenoodigd, om bij gelegenheid eens bij hem aan te rijden, dewijl hij juist een meesterstuk in pracht en smaak voltooid had.

Meer was er niet noodig, om madame *Grandmatthieu* oogenblikkelijk in vuur en vlam te zetten. Terstond werd de prachtigste koets besteld, en lang voor dat de bediende van zijne boodschap was teruggekeerd, hield de staatsiewagen der nieuwsgierige dame reeds voor den winkel van den juwelier stil. Deze was steeds buitengewoon vriendelijk tegen madame *Grandmatthieu*, voor wie hij als eene uitstekende klant veel achting koesterde: maar op dezen dag trachtte de goede man zoo mogelijk zichzelven te overtreffen. Hij hielp het ronde vrouwtje zelf bij het uitstappen, hetgeen hij niet eens altijd bij gravinen deed, en bragt in de daarop volgende vijf minuten geen oogenblik zijnen rug uit den volkomen regten hoek van opregtste hoogachting. De slimme vos wist maar al te goed, dat hij op deze wijze het best zijn doel zou bereiken

Na korten groet, als die van een meerdere tot zijn mindere, vroeg madame naar het voorwerp, dat van zoo groote zeldzaamheid zou wezen.

»Mevrouw," zeide de winkelier, »het zal terstond het geluk genieten met uwe blikken verwaardigd te worden." Daarop nam hij, steeds met nieuwe buigingen, uit een wetgeslotene kastje een foudraal van rood flu-

weel, dat hij met een glimlach van zelfvoldoening langzaam voor de oogen der ongeduldige vrouw opende. Een paar van de heerlijkste armbanden glinsterden haar toe. De juwelier had wel berekend, want het gezigt dezer kleinooden bragt madame *Grandmatthieu* buiten zichzelve.

»Wat moeten die dingen kosten?" vroeg zij haastig en zichzelve vergetende, geheel en al op den toon, alsof zij zich nog op de markt te Abbeville bevonden en naar een paar bos wortelen gevraagd had.

»De prijs is niet onaanzienlijk," zeide de juwelier langzaam en met nadruk. »De gravin *Beaulieu* en de markiezin *Bofort*, die zich altijd gaarne de rijksten van den adel hooren noemen, deinsden terug bij het hooren van den prijs, en...." — »Hoeveel vraagt gij?" vroeg madame *Grandmatthieu* ongeduldig. — De juwelier vervolgde echter met groote kalmte: »En zelfs mademoiselle *de la Grantiere*, eene der hofdames van onze koningin, die aan deze de armbanden zien liet, bragt ze mij terug, omdat — men zou het haast niet gelooven — omdat Hare Majesteit den prijs te hoog had gevonden." — »Ik vraag u, wat die dingen moeten kosten," herhaalde vol ergernis madame *Grandmatthieu*, terwijl zij met de voeten stampte. — »Vijf-en-tachtig duizend livres," antwoordde de juwelier op een gerekten toon.

Bij het hooren van dezen prijs deinsde toch ook de pachteres-generaal eenige schreden terug; maar zij dacht terstond weder, dat het niet nobel was iets te duur te vinden; derhalve zeide zij na kort overleg, dat de juwelier de armbanden maar eenige dagen moest bewaren; zij zou die in allen gevalle koopen. Daarmede verliet zij den winkel weder, en werd met nog grootere eerbetuigingen dan bij hare komst naar het rijtuig geleid. Vervolgens wreef de slimme verkooper vergenoegd de handen; want de juwelier wist, dat hij slechts op deze wijze zijn doel kon bereiken.

Madame *Grandmatthieu* intusschen reed dadelijk naar huis, waar zij haren man van de heerlijke armbanden vertelde, die zelfs aan de koningin te duur waren voorgekomen, maar die zij daarentegen volstrekt moest bezitten. Haar niet minder trotsche echtgenoot was het volkomen met haar eens; maar naauwelijks had hij den prijs gehoord, of hij sloeg zijne vrouw haar verzoek ronduit af, terwijl hij haar, zijn vroeger beroep gedachtig, voorrekende, dat men voor deze ongehoorde som ten minste vijfhonderd vette ossen zou kunnen koopen. Madame *Grandmatthieu* wist derhalve niets beters te doen, dan het verschrikkelijk op hare zenuwen te krijgen en in onmagt te vallen, waarover haar man zich erg ongerust maakte. Hierdoor liet hij zich evenwel toch nog niet vermurwen; maar toen madame zich opsloot en alle feesten en diners liet afzeggen, ja eindelijk zelfs dreigde de vlugt uit het haar nu gehate huis te zullen nemen, toen begon *Grandmatthieu* toe te geven, en op zekeren morgen trad hij met de bewuste rood fluweelen etui in het ziekvertrek zijner vrouw, die men hem bereids als half dood van hartzeer had afgeschilderd. Naauwelijks kreeg zij echter de bekende etui in het oog, of zij sprong volkomen hersteld op, en viel haren man onder de opregtste dankbetuigingen om den hals.

Zulke wonderkuren moest men eigenlijk naauwelijks mogelijk achten, en toch komen zij nog heden ten dage dikwijls genoeg voor.

Madame *Grandmatthieu*, buiten zichzelve van vreugde, maakte terstond toebereidselen voor een schitterend feest tegen 's anderendaags. Het liefst zou zij het reeds dien zelfden avond hebben gegeven, om daarbij met hare nieuwe kleinooden te schitteren; maar voor heden wilde zij nog een geheel anderen triomf vieren. Zij wist dat het geheele hof de opera zou bezoeken, en het lag in haar plan, om daar met haar nieuw tooisel te schitteren en — de koningin te ergeren.

»Zij zal ziek worden van nijd, als zij mij de armbanden ziet aan hebben, die haar te duur waren," riep madame *Grandmatthieu*, en kon naauwelijks den avond en het uur van den aanvang der opera afwachten.

---

De loge van den pachter-generaal was zoo gelegen, dat de opmerkzaamheid van de bezoekers der koninklijke loge noodzakelijk derwaarts getrokken moest worden, en even zoo kon men uit de eerste alles gadeslaan, wat er in de loge des konings voorviel.

Het *Théâtres des Italiens* was altijd stikvol, wanneer men wist dat de koninklijke familie zou komen; want niet alleen behoorde het tot den *bon ton*, er dan ook te wezen, maar ook maakten dezulken, die niet altoos in de gelegenheid waren in de onmiddelijke nabijheid van het hof te zijn, zich zoodanige gelegenheid ten nutte, om de kleeding der koningin gade te slaan, aangezien de mode zich in de eerstvolgende dagen daarnaar regelde. De aanzienlijkste *modistes* uit dien tijd beschouwden het derhalve als eene volstrekte noodzakelijkheid van haar beroep, om op zulke tooneelavonden niet weg te blijven.

De koningin was dien avond prachtiger gekleed dan ooit; maar de edele schoonheid van haar gelaat verdonkerde evenwel allen glans van mode-uitvindsels. Men kon er ook zeker op rekenen, dat op zulke avonden de opmerkzaamheid des publieks, ten minste van het vrouwelijk gedeelte er van, gedurende het eerste bedrijf van het stuk, zich bijna uitsluitende naar de koninklijke loge toewendde. Had men daar alles afgekeken en tevens de ontwerpen voor eigene kleeding gemaakt, dan begon het stuk eerst eenigzins de aandacht te trekken, die intusschen dikwijls genoeg door zijblikken naar de koningsloge werd afgebroken.

Voor dien avond zou echter de triomf aan de koningin toch ontrukt worden. Madame *Grandmatthieu* had namelijk met schrander overleg het eerste bedrijf van het stuk laten afloopen, voordat zij hare intrede in de loge wilde doen. Even zoo had haar de vrouwelijke scherpzinnigheid, in weerwil van hare zucht tot opschik, heden geboden, een zoo eenvoudig mogelijk toilet te maken, ten einde de geheel ongedeelde opmerkzaamheid op de heerlijke armbanden te rigten.

Met vrij wat gedruisch trad zij in de loge; maar dat was men buitendien van haar gewoon, en zij moest er derhalve van afzien om de bedoelde overwinning op eens te behalen. Daar dit plan was mislukt, was haar eerstvolgend streven, de opmerkzaamheid des publieks, inzonderheid echter der koningin, op hare handen en den zich daaraan bevindenden tooi te rigten. Zij legde beide armen op de balustrade der loge, gesticuleerde vervolgens zeer levendig, terwijl zij met haren man sprak, streek ook nu en dan met beide handen over haar gezigt, alsof zij zich niet al te wel gevoelde; kortom, zij deed al wat in zoodanig geval eene behaagzieke vrouw maar kan uitdenken, om de aandacht te trekken.

De gevolgen van deze in het oog loopende handelwijze vielen weldra naar den wensch van madame *Grandmatthieu* uit, want de glans, dien de heerlijke steenen van hare armbanden naar alle zijden heenwierpen, trok weldra de bewondering der menigte nog meer dan voorheen de komst van de koningin. Madame *Grandmatthieu* zwom in verrukking, toen zij den indruk bemerkte, dien haar nieuwe tooi op iedereen maakte; haren man echter gaf zij de gestrengste bevelen, om op alle bewegingen van de koningin acht te geven en haar die te melden. Zij zelve had reeds tegenover het hof zich het air van voorname minachting gegeven, dat sommige lieden tegenover hoogeren zoo gaarne aannemen, wanneer zij zich door dezen geïgnoreerd zien. Over niemand echter gingen aan het hof zoo vele spotredenen van mond tot mond, als over het »tonnetje-even-rond van Abbeville," zoo als men de kleine ronde madame *Grandmatthieu* gewoonlijk noemde, wanneer, wegens de eene of andere gekke kuur, van haar in het voorbijgaan gesproken werd.

(*Wordt vervolgd.*)

---

### BATAVIA.

In den vroegen morgen van heden is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg, van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Ter gelegenheid der heugelijke verjaring van den geboortedag onzer geëerbiedigde koningin op den 17den dezer, heeft Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal op den avond van den volgenden dag (Maandag 18 dezer), een luisterrijk bal en souper in Hoogstdeszelfs hôtel op Rijswijk gegeven. Talrijk waren de genoodigden en de schoone toiletten der dames trokken vooral dien avond aller aandacht. Inwendig was het hôtel fraai en voor de gelegenheid toepasselijk versierd, terwijl de prachtige illuminatie van het gebouw het luisterrijke van het feest verhoogde. Eerst laat in den nacht scheidden de genoodigden, na het genot van een regt genoegelijken avond.

— Den 18 dezer had te Weltevreden de inwijding plaats van de *Gymnastiek en Schermschool*, waarvan wij in No. 47 van ons blad melding maakten. Het daartoe bestemde gebouw, dat inwendig doelmatig versierd was met trofeeën en op den militairen stand toepasselijke zinnebeelden, met vlaggen en guirlandes, prijkte eveneens uitwendig met vlaggen en eerekransen. Voor hetzelve waren het stafmuzijk en het hoornmuzijk van het 1 batt. infanterie geplaatst. Ten 7 ure des morgens, het uur der inwijding, bevonden zich de kolonel, kommandant der 1 militaire afdeeling, de kolonel chef der genie, verscheidene hoofdofficieren en officieren van verschillende wapens en een groot aantal onderofficieren en manschappen daar vereenigd. Z. E. de luitenant generaal, kommandant van het Indisch leger, vergezeld door den kolonel, chef van den algemeenen staf, den luitenant kolonel, adjudant des konings *Graaf van Lijnden*, den 1 luitenant ordonnansofficier van Z. M., *Baron van Harderbroeck* en verscheidene andere officieren van den staf, gelijk ook de schout bij nacht, kommandant van Z. M. zeemagt en inspecteur der marine met deszelfs adjudant, vereerden het feest met hunne tegenwoordigheid.

De bevelvoerende generaal werd, onder het aanheffen van „*Wilhelmus van Nassauwe*" en „*Wien Neêrlandsch bloed*" door de beide muzijkcorpsen, door de directie der school ontvangen en gezeten zijnde, hield de majoor *J. C. J. Smits* eene op de gelegenheid toepasselijke aanspraak, zoo tot Z. E. als tot al de vergaderden gerigt, doelende op het nut dier inrigting, als ontwikkelende krijgsmansmoed en eergevoel.

Alstoen werd overgegaan tot het openen van het *Assaut*, hetwelk plaats had door twee heeren officieren in de schermkunst, en muntten er verder *op de punt* uit de meesters Berriotte en Hartel (met wie zulks trouwens met alle wapens het geval was) *Zoutberg, Haveling, Singelenberg* en *Spreutels*, en op de *Espadon* de meesters *Fanrig* en *Koperberg.*

Hierop hief de sergeant *Leicher*, begeleid door de muzijk, een schoon, waar krijgsmanslied aan, waarvan het koor, door een groot aantal manschappen herhaald werd, terwijl de krachtige woorden van dat lied, zoo wel als de voordragt, algemeen bijval en toejuiching verwierven.

Het tweede gedeelte van het *Assaut* had daarop plaats en wel het *batonneren*, waarin de onderofficieren en manschappen, *Drigny, Arpeau, Stoffels, Wygand en Koperberg* zich mede als zeer sterke meesters deden kennen, waarop eenige *gymnastische oefeningen* volgden, die inzonderheid door den sergeant *Vraaijhoven* en den korporaal *Arpeau* op eene, door vlugheid en ligchaamskrachten de bewondering opwekkende wijze, werden uitgevoerd, als ook het bajonetschermen door den sergeant *Berriotte* en den sergeant majoor *van der Vlugt*, terwijl de oefeningen in het algemeen besloten werden door een quarré baton, uitgevoerd door de meesters *Hartel, Berriotte, Arpeau* en *Spreutels*, een partij *La Carre*, het uitvoeren van eenige dansen en de sabeloefening door twee heeren officieren.

Gedurende die oefeningen hadden de beide muzijkcorpsen afwisselend de schoonste stukken doen hooren en dit echt krijgsmansfeest, dat ruim anderhalf uur duurde, op alle aanwezigen zigtbaar een aangenamen diepen indruk maakte en daardoor voorzeker aan hen, wien de leiding was toevertrouwd, de hoogste voldoening schonk, eindigde met het bijna algemeen aanheffen van ons volkslied „*Wien Neêrlandsch bloed*", begeleid door het hoornmuzijk.

Wij herhalen onze welgemeende wenschen voor de bestendigheid dier school en voegen daarbij nog die, dat haar nut ook door ouders in den burgerstand beseft moge worden en zij van de zich daartoe thans aanbiedende gelegenheid gretig gebruik mogen maken, om ook in hunne kinderen de kiem te ontwikkelen, die hen eenmaal in de hagchelijke oogenblikken met zelfvertrouwen op hunne ligchaamskrachten zal kunnen doen steunen.

— In een der meest geachte Belgische dagbladen leest men het navolgende:

Er beslist zich op dit oogenblik aan het andere einde der wereld een dier vraagstukken, die het meest de ingenieurs van alle landen door alle eeuwen heen heeft bezig gehouden. Het is dat, om tot de kennis te geraken, in hoe verre het menschelijk genie tegen de vreeselijke uitwerkselen, welke de natuur door de aardbevingen doet ontstaan, kan worstelen.

Zie hier de toedragt: Het is omstreeks een jaar geleden, dat de prins *Edgard* van Rheina Wolbeck, graaf van Lannoy de Clervaux, aan de regering der Nederlanden een project van bouwkunde aanbood, geschikt om aan de kracht eener aardbeving wederstand te bieden, tenzij er zich in den grond eene scheuring, groot genoeg om het gebouw te verzwelgen, opdeed.

Op het voorstel van Z. E. den heer *Pahud*, minister van koloniën, benoemde de Nederlandsche regering twee commissiën, voor de eerste van welke de prins zijn project in persoon verdedigde. De uitslag van het onderzoek dezer geleerden was eene onverdeelde goedkeuring wat de juistheid van het beginsel in theorie betrof, maar er bestond verdeeldheid over de toepasselijkheid van het systeem op Nederlandsch-Indië, welke slechts door drie tegen twee stemmen volkomen erkend werd, hetgeen prins *Edgard* noopte, om daarop door eene uitleggende memorie te antwoorden, in welke alle punten, welke de hangende vraag betroffen, behandeld werden met eene grondigheid van gedachte en eene duidelijkheid, waarvoor die schrijver beroemd is.

Deze beantwoording en de uitgedrukte wensch des schrijvers deden de Nederlandsche regering, aan welke men de meest verdiende dank schuldig is voor de verlichte hulp, welke zij aan onzen geleerden landgenoot voortdurend heeft aangeboden, besluiten, om alle gewisselde stukken aan den Gouverneur Generaal van Ne-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
# JAVA-BODE,
van Woensdag 20 Junij 1855, No. 49.

derlandsch Indië aan te bieden, ten einde aldaar theoretisch en zoo mogelijk ook practisch onderzocht te worden, opdat uit dit onderzoek een beslissend resultaat omtrent dit vraagstuk zoude geboren worden.

De verscheidenheid der daadzaken, welke zich hierin voordoen, zoowel wat betreft de kunst van bouwen als de physische en zelfs geologische beoordeeling omtrent de uitwerkselen van aardbevingen, doet ons levendig wenschen, dat eene spoedige oplossing ons in staat stelle, het diep doordachte plan, dat de prins tot aan den afloop der proeven, waaraan hetzelve onderworpen is, geheim houdt, in al deszelfs deelen te waarderen.

— Men schrijft ons van Modjokerto, dd. 8 Junij:

Tegen het vallen van den avond van den 7den dezer, begaf zich een, tot eene aanzienlijke familie behoorende Javaan, Santrie *Abdul Kadir* genaamd, naar de rivier alhier.

Naauwelijks bevond hij zich aan den oever, of een groote kaaiman vatte hem bij het been en deed moeite om hem weg te slepen. *Abdul Kadir* worstelde met het gedrocht en riep inmiddels om hulp. De op zijn geroep toegeschoten menigte zag het slagtoffer nog worstelende met den kaaiman, en riep hem toe: »Kroewek mata ne, kroewek mata ne!" (druk hem de oogen in!) *Abdul Kadir*, (zoo als hij naderhand te kennen gaf) volgde dezen raad en drukte het monster de oogen in, waarop de kaaiman hem losliet, maar dadelijk weder op hem toeschoot en bij het dijbeen vatte.

Nu begon eene nieuwe worsteling, maar moest de kaaiman het eindelijk opgeven, daar hij voor de tweede maal zijn offer losliet.

*Abdul Kadir* zwom hierop langzaam naar den oever terug, alwaar hij bewusteloos nederzeeg.

Zijne dijen waren tot op het gebeente opengescheurd, de rug was slechts ééne afzigtelijke wond, terwijl nog andere hier niet wel te noemen, gedeelten van het ligchaam waren weg gebeten.

Men droeg hem naar huis, alwaar hij een oogenblik tot zich zelven kwam en verhaalde, hoe hij met het gedrocht had geworsteld maar vijf uren daarna, was hij een lijk.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

*Tagal.* In den avond van den 10 Junij, omstreeks te half negen ure, is brand ontstaan in eene der woningen, staande naast de passar Ketappang, in de nabijheid van Kagok, in het district Doekoewringin, regentschap Tagal, welke, niettegenstaande spoedig aangebragte hulp, door den hevig waaijenden zuidwesten wind aangewakkerd, in zeer korten tijd 21 javaansche en twee chinesche woningen, alsmede 15 warongs heeft vernield.

Deze brand is verder overgeslagen naar de suikerriet aanplanting der fabriek Kemanglen, waardoor van ongeveer zes bouws de bladeren van het riet zijn verbrand. Dit beschadigde riet zal niettemin nog kunnen vermalen worden, waardoor de schade aanmerkelijk verminderd zal worden.

De brand is door onvoorzigtigheid ontstaan, doch men heeft gelukkig daarbij geene menschenlevens te betreuren.

De schade, veroorzaakt door de vernieling der woningen en warongs, en de daarin aanwezige handelsartikelen, waaronder zich ook eene belangrijke hoeveelheid lijnwaden bevond, bedraagt ruim *f* 4,000.

— In ons nommer van den 26 Mei 1855 is, onder de berigten van Celebes en Onderhoorigheden, eene ontmoeting medegedeeld van de aldaar gestationeerde kruisbooten met zeeroovers.

Luidens later berigt heeft zich die ontmoeting op de volgende wijze toegedragen.

Den 11 Maart 1855 verlieten de kruisbooten No. 3 en 30 de reede van Macasser, met last om gedurende 3 maanden op de roovers te gaan kruisen.

Den 16 werd Bonthain aangedaan en vervolgens Saleijer, op beide plaatsen was echter niets van zeeroovers bekend.

Den 18 verliet men Saleijer, na zich met de aldaar liggende kruisboot No. 50 te hebben vereenigd. Men onderzocht de eilanden Tan Bolongan en Tana Djampea en kwam eindelijk te Bonerate, zonder zeeroovers ontmoet te hebben.

Aldaar werd evenwel de tijding ontvangen, dat de zeeroovers zich op de noordkust van Mangarij (Floris) ophielden, waarna de flotille koers naar genoemde kust zette.

Na zonder gevolg de eilanden Kalatoea en Galater en meer andere bezocht te hebben, bereikte men weldra de Mangarijnsche kust.

In den morgen van 7 April, op de hoogte van Laboeang Ba, een halve mijl westwaarts van Reo, kreeg men 14 rooverspraauwen in het zigt, waaronder 8 bintaks, die 32 riemen te boord lagen en behoorlijk van hunne gewone bentings op de voorplecht voorzien waren, en 6 kleine praauwen, die slechts 14 riemen telden, terwijl men meende dat de eerste praauwen met 60 en de laatsten met 20 koppen bemand waren.

De roovers hielden het onder den wal zonder moeite te doen om de kruisbooten te ontloopen, terwijl deze alle krachten inspanden om roeijende den vijand te naderen.

Tegen 12 ure des middags, gelukte het de kruisbooten No. 3 en 50 de roovers zóó digt op zijde te komen, dat de gezagvoerder van de kruisboot No. 3, *J. J. Pielaat*, hen konde toeroepen om zich over te geven.

Dit werd door de roovers met een luid geschreeuw beantwoord, terwijl zij verklaarden zich liever te willen dood vechten dan overtegeven.

Daarop openden de kruisbooten hun vuur, vooral gebruik makende van schroot, dat door den vijand uit kanon en geweer levendig werd beantwoord; — men liep zoo eenigen tijd al vechtende met de zeeroovers mede, totdat deze tegen 3 ure het naar de kust wenden en aldaar eene kleine, door verschillende eilandjes gesloten baai binnen liepen, om zich achter klippen en reven te nestelen; doch de kruisbooten achtervolgden hen en bestookten hen tot den avond, waarna de gezagvoerder *J. J. Pielaat* het raadzaam achte met de duisternis de naauwe baai te verlaten en daar vóór te ankeren, om alzoo den volgenden dag af te wachten en alsdan het gevecht te hervatten.

De zeeroovers hadden dien dag verscheidene dooden en gewonden bekomen. Onder anderen was hun aanvoerder, *Mohomat Salé* genaamd, door een kanonskogel gesneuveld en had men 4 der kleine praauwen, die door hare bemanning waren verlaten, onder een levendig vuur der overige zeeroovers verbrand; van den kant der kruisbooten was de matroos *Sabang* van de kruisboot No. 30 door eenen geweerkogel doodelijk gewond geworden.

De kruisboot No. 50 had zich uithoofde der lafhartigheid van haren djoeragan, gedurende het gevecht op eenen zeer verwijderden afstand gehouden en van daar eenige schoten gedaan.

Genoemde gezagvoerder *Pielaat*, de wankelmoedigheid van dien djoeragan bemerkende, liet zijnen mandoor *Barens* op dat vaartuig overgaan om het kommando te voeren, waarna deze bodem in de volgende gevechten getrouw deelde.

Toen men den volgenden morgen het gevecht wilde hervatten, was de vijand, begunstigd door de duisternis, des nachts eene andere baai uitgeloopen en verdwenen.

De flotille zeilde daarop naar het nabij gelegen Potta, waar drie slaven, die onder het gevecht uit de handen der zeeroovers waren ontsnapt, een toevlugtsoord bij den radja zochten; van deze lieden vernam men, dat de roovers naar Reo, in een ander gedeelte van dezelfde baai gelegen, gevlugt waren en zich aldaar schuil hielden.

Men besloot derwaarts te stevenen, terwijl de radja van Potta eene versterking medezond van 10 groote sampangs, bemand met 60 koppen, waarvan 20 manschappen met geweren waren gewapend.

Den volgenden morgen, 9 April, vertrok de versterkte vloot naar Reo en vond men daar de 10 overgeblevene praauwen terug, die in linie naast elkander op het strand waren gehaald, met de bentings naar buiten en dus gereed om weerstand te bieden.

De kruisbooten openden onmiddelijk hun vuur, dat door den vijand met nadruk werd beantwoord; hij leed echter veel van het geschut der kruisbooten, hetgeen zijn vuur aanmerkelijk deed verflaauwen.

Des avonds ten 6 ure staakte men den strijd, doch had men bespeurd dat eenige der opvarenden den wal waren opgevlugt; dien dag sneuvelde een man van den radja van Potta.

In den vroegen morgen van den volgenden dag (den 10den) werd het vuur op nieuw aangevangen en de rooversvaartuigen zoodanig geteisterd, dat ze tegen 10 ure door al de manschappen werden verlaten. Nadat de rooversvaartuigen verbrand waren, ontscheepte een gedeelte der manschappen van de kruisbooten en zetten, vereenigd met die van Potta, den vijand op den wal na. Men mogt hen evenwel niet achterhalen uithoofde van het moeijelijk terrein en de tusschenkomst der inboorlingen van het land, die de zeeroovers kwamen bijspringen en ondersteunen.

De roovers hadden den nacht te baat genomen, om hunne vrouwen, kinderen en goederen te redden, zoodat men weinig buit maakte en in de veroverde praauwen slechts 5 ijzeren kanonnen vond, 4 tweeponders en 1 zesponder, ook vond men de vlag, die de praauw had waaijen, waarop *Mohamat Salé* het bevel voerde, benevens nog 2 kleine vlaggen, 3 schilden en 2 sjerpen, die genoemde rooveraanvoerder gedurende het gevecht had gedragen.

De kruisbooten hadden alleen eenige kanon- en geweerkogels in den romp en door de zeilen gekregen en slechts 2, reeds genoemde, gesneuvelden te betreuren, terwijl de zeeroovers al hunne vaartuigen hadden verloren en bovengenoemden *Mohamat Sale* benevens nog een aanvoerder *Nabioe* genaamd, waren gesneuveld, zoomede nog 4 dooden en verscheidene gewonden. De kruisbooten hadden gezamenlijk 199 kanon- en 650 musketschoten geslost.

Algemeen is men van meening, dat deze zeeroovers op de Mangindano-eilannen te huis behooren en zij een deel hebben uitgemaakt van de zeeroovers, welke in der tijd van Kalatoea en Tana Djampea zijn verjaagd, waarna zij zich met het volk van Reo hebben verbonden.

Men was voornemens het behaalde voordeel met kracht te blijven vervolgen, waartoe de kruisbooten op nieuw in gereedheid werden gebragt.

— De *Samarangsche Courant* van Zaturdag 16 Junij, No. 24, berigt het volgende:

Naar wij vernemen is door de ingezetenen dezer hoofdplaats, nu reeds op de van Gouvernementswege rond gezondene inteekenlijsten, voor een bedrag van *f* 4045.—, ten behoeve van de noodlijdenden door den jongsten watersnood in Nederland, ingeteekend.

Samarangs ingezetenen hebben alzoo bij deze gelegenheid op nieuw van hunnen liefdadigen zin doen blijken.

— Van goeder hand wordt ons van *Willem I* het volgende medegedeeld:

Maandag morgen opende de kommandant en directeur van het militair huis van arrest alhier eene inteekeningslijst en, denzelfden dag 's morgens ten 11 uur, hadden de alhier gedetineerde militairen, uit hunne gereserveerde gelden ingeteekend, voor de Noodlijdenden door overstroomingen in het Vaderland, niet minder dan ruim *f* 2000.—.

## ENGELAND.

De *Précurseur* van 26 Maart bevat het volgende:

De *Times* van den 21sten Maart behelst, ter gelegenheid van den in Engeland voor dien datum door de koningin uitgeschreven bede- en boetedag, eenige beschouwingen, wier gedeeltelijke opname wij wel der moeite waardig achten.

Deze dag, zegt de *Times*, is geheel aan gebeden en boetedoening toegewijd, en, in waarheid, wij zijn gekastijd en vernederd, en geen beter middel rest ons dan van de noodzakelijkheid eene deugd te maken en te trachten ons onze vernedering ten nutte te doen strekken. Wij ondergaan de twee grootste rampen, welke een land kunnen te beurt vallen. Wij zien ons in een ontzettenden oorlog gewikkeld, en wij hebben niet alleen de beste gelegenheden doen te loor gaan maar ook de helft van ons prachtig leger, dank zij de schandelijkste wanorde, opgeofferd. Oorlogvoerend, hetzij de vijand groot of klein, de uitslag van de worsteling gelukkig of niet zij, is bereids een groot kwaad en de overwinning zelve is slechts de minst groote van die beide rampen. Maar onze tegenwoordige toestand is zoo wanhopend, dat men zoude vermeenen, dat alle aan verschillende oorlogen eigene rampen zich in den onderwerpelijken hebben vereenigd. Wanneer men nagaat de afstanden, de sterkte der in het veld zijnde troepen, de uitgestrektheid van den strijd, de hoedanigheid van het terrein, de dapperheid van den vijand, het anti-christelijke, half barbaarsch en diep verdorven karakter van den bondgenoot, dien wij helpen; wanneer men de twijfeling overdenkt, welke zoude kunnen oprijzen over de regtvaardigheid der zaak, welke wij verdedigen en de onzekerheid die omtrent den eindniitslag van dezen strijd heerscht, alsdan is de onderwerpelijke oorlog de rampzaligste van allen, dien wij immer gevoerd hebben.

Het zoude nutteloos zijn over de politieke moeijelijkheden en de individuele opofferingen uit te weiden, die deze oorlog ons en onzen kinderen kosten zal; wij gevoelen dit reeds meer dan genoeg. Maar wat het smartelijkst in dezen oorlog is en wat op dezen dag de voornaamste beweegreden van onze boete en vrome inkeering tot ons zelven wezen moet, is de gedachte, dat Engeland zich niet eerlijk en met een gerust geweten zoude durven bekennen, dat het minder ijverig dan zijn tegenstander op het pad der eerzucht en uitbreiding geweest is. Wij zijn zoodanig bij ons zelven begrensd en ons sijsteem voor onze koloniën en bezittingen des rijks is zoodanig, dat het Engelsche volk eerder genoodzaakt is nieuwe veroveringen aan te nemen dan ze te zoeken. En des niet te min is het het openbaar gevoelen van Engeland, dat de vlam der eerzucht aanblaast.

Wij mogen ons dit verklaren zoo als wij willen, maar wij kunnen onze tegenstanders er niet van overtuigen dat zij ons voorbeeld niet zouden navolgen, wanneer zij er aan denken hunne grenzen uit te breiden en trapsgewijze hunne zwakkere en minder beschaafde buren in te palmen. Wij kunnen ons niet ontveinzen, dat het ten toon spreiden van onze meerderheid ter zee en onze politiek, die ons steeds aanzet om ons in de zaken van kleine staten, wanneer wij ze voor niet wel geregeerd houden, te mengen, wel in staat zijn een misdadige naijver te doen geboren worden. Engeland kan zich niet geheel vrij pleiten van zich in dezen oorlog te hebben gemengd uit hoofde van zekere belangen, van zekere droomen van eerzucht en verovering, van zekere plannen, welke op die, waarvan wij onzen vijand beschuldigen, gestooten zijn. Maar er zijn nog andere daadzaken, die ons vernederen en ons in de publieke opinie doen dalen, die onze magt en nationale eerzucht kwetsen, die ons het voorwerp van bespotting der geheele wereld maken, te weten, het domme, ondoordachte en verachtelijke van dezen oorlog. De berigten omtrent dezen veldtogt, welke zich thans door een officieel onderzoek hebben bewaarheid, toonen een staat van zaken aan, als waarin ieder Engelschman zich in opregtheid, tot teeken van boete, voor den troon van den Almagtige moet nederwerpen.

Het is thans duidelijk bewezen, dat dit groote rijk sinds lang beheerd is door een bestuur, dat in de administratie harer krachten, opzettelijk, beweegredenen van rang, rijkdom, invloed, bijzondere vriendschap of partijzucht boven de beweegredenen van algemeen welzijn, van de groote belangen, welke in dezen oorlog gemengd zijn en ook, wij mogen het niet verzwijgen, boven den heiligen naam van Hem, wien wij heden aanroepen, gesteld heeft. Hij, die met een openbaar ambt bekleed of op een magt verleenend standpunt geplaatst is, slechts een bijzonder belang of dat zijner partij op het oog heeft, en de verdienste zonder beloning, de bewezen diensten zonder bevordering laat en de talenten ter zijde stelt, om individuen, die minder of volstrekt geene aanspraak hebben, te begunstigen, is voor zijn land meer strafbaar dan een verrader.

Zij, die systematisch trachten een of meerdere personen, eene partij of klasse ten koste van anderen te verheffen, zijn geen bestuurders maar tijrannen; zij, die millioenen verkwisten tot andere oogmerken dan om eene meerdere geregtvaardigde magt daar te stellen, zijn roovers en een land, hetwelk dergelijke ambtenaren duldt is een land van slaven; het verdient de strengste kastijdingen en zal daaraan ook niet ontsnappen. Dat ieder nederig Christen, ieder waar vaderlander, heden, hetzij in den tempel, hetzij in zijne woning nederknielende, gansch vervuld van een gevoel van boete voor het geheele volk, God smeke het rijk van deze dwingelandij, van deze onachtzaamheid, van dit verderf, dat den uitslag van den tegenwoordigen oorlog in de waagschaal gesteld heeft, te zuiveren; dat zij God bidden hem met Zijn geest voor te lichten, ten einde hem door den duisteren doolhof van het gebrekkig en bedorven systeem, dat bij onze militaire organisatie voorzit, te leiden; dat hij God vrage om ons standvastige bestuurders te schenken, die een eerlijk en opregt hart bezitten, wanneer er nog zoodanige in dit land, onder deze harde beproevingen, gevonden worden; dat hij God afsmeke, om ons van onze ergste vijanden, van hen, die wij in ons midden hebben, te verlossen.....

Wij zijn geslagt, verlamd, vermoord, geschandvlekt geworden, niet door de Russen, maar door hen, die, in spijt hunner blijkbare onkunde, waren aangesteld, om met de gebreken van een verdorven systeem te kampen. Wij zijn er zeker van, dat zich op honderd menschen niet een enkele zal bevinden, die onnoozel genoeg is zich te vleijen, dat deze oorlog door gebrek aan energie of moed van het garnizoen van Sebastopol of de krijgvoerende politiek der Russen zal beëindigd worden. De gezonde rede leert ons, dat al onze hoop berust op de aanstelling van menschen, zoowel bekwaam voor de regering als voor het bevel over het

leger en op de afschaffing van het slechte systeem, hetwelk ons tot het punt gebragt heeft, waarop wij ons heden bevinden.

Lord *Raglan* berigt aan het Engelsche ministerie, onder dagteekening van 3 Maart, dat de Russen verscheidene schepen hebben laten zinken voor Sebastopol, naar hij vermeent, en dat de lijn vóór de haven uitgestrekter scheen dan twee dagen te voren; vervolgens dat de vijand bezig is een batterij op te rigten, die veel nader bij de Fransche batterij komt dan die, welke deze op 24 Febr. vernielden, en dat de magt der Russen in de nabijheid van Sebastopol vermeerderde, zoowel ten noorden als langs de Tchernaja. De spoorweg van Balaklava was gevorderd tot Kadikoki, en de electrische telegraaf van daar tot het hoofdkwartier is gereed. Het weder was op nieuw zeer koud met sneeuw.

Uit eene zamenvatting van andere berigten blijkt, dat de ijver van het Russische garnizoen alle verwachting te boven gaat, en alles wat door de wetenschap en kunst tot stand gebragt worden kan, geschiedt. De Redan-batterij die 45 stukken telde in October, bezit thans boven de 200 (volgens sommigen 220); de aardewerken om den Malakoff toren, die 25 stukken sterk waren, tellen 70, en de Vlaggestaf-batterij is van 50 tot 150 stukken gerezen. De quarantaine-plaats, de barak-batterijen worden dagelijks meer of min versterkt en men gelooft algemeen in het kamp der geallieërden, dat de verdediging zoo wanhopend zijn zal, als de middelen aanduiden. De Engelschen herstellen allengs en het getal der zieken was slechts (!) 400 per week. De hutten zullen spoedig opgerigt en tegen het warme jaargetijde waarschijnlijk allen gereed zijn. De bestorming der vesting (wanneer die geschieden mogt) zal niet voor het begin van April geschieden.

— De Oostzee-vloot, uit stoomschepen bestaande, wordt gekommandeerd door den oppervlootvoogd *R. S. Dundas*, onder wien bevel voeren de admiraals *M. Seymour* en *R. L. Baynes* en de kapitein der vloot *F. T. Pelham*. Zij telt 1 schip van 131 stukken, de *Wellington*; 1 van 102 st., de *Royal George*; 4 schepen van 91, 3 van 81, 1 van 70, 9 van 60, 2 van 51, 1 van 47, 1 van 24, 1 van 24, 4 van 21, 2 van 18, 2 van 17, 2 van 16, 2 van 14, 1 van 9, 2 van 8, 7 van 6, 3 van 4, 5 van 3; 5 drijvende batterijen, ieder van 16 st., 7 mortier-schepen, 7 stoomkanonneerbooten, ieder van 3 stukken, 21 idem, ieder van 2 stukken.

Daarenboven bezit de vloot een hospitaal-schip van 24 st., een bodem van 42 st. als ammunitie-magazijn, en een als voorraadschip ingerigt; een ander schip dient tot ingenieurs-werkplaats.

Bij bovengenoemde vloot zullen 50 Fransche stoomoorlogschepen, batterijen en kanonneerbooten gevoegd worden benevens een aanzienlijke landmagt. In alles te zamen zou de vloot dus bestaan uit 150 oorlogsvaartuigen (waarvan 100 Engelsche) en bijna 2300 vuurmonden!

Deze nimmer nog overtroffen vloot vereenigt zich van lieverlede te Spithead, van waar een vliegend eckader zich naar de open wateren der Oostzee begeven zal. Omtrent de bewegingen en de tactiek van de eigenlijke vloot is nog niets vastgesteld. Nogtans behoort die in een paar weken onder zeil of stoom te zijn.

*Londen*, 21 Maart. In het parlement werden gisteren avond de Weener-conferentiën ter sprake gebragt. Lord *Lyndhurst* achtte zich verpligt, Engeland te waarschuwen tegen de verraderlijke staatkunde van Rusland. Lord *Clarendon* beweerde dat er grond was om aan de opregtheid van Pruissen te twijfelen, doch drukte zijne hoop uit, dat deze Staat toch eindelijk zich bij het verbond der Westersche mogendheden zal moeten aansluiten. Sir *J. Graham* vroeg, of de Oostenrijksche gezant opheldering had gevraagd, ter zake der redevoering van sir *Robert Peel* met betrekking tot Hongarije en Polen. Lord *Palmerston* gaf hierop een ontwijkend antwoord; hij verklaarde dat Oostenrijk weet, dat Engeland de vereeniging van Hongarije met den Oostenrijkschen keizerstaat als onvermijdelijk noodig tot de welvaart van Europa beschouwt, doch voegde er bij, dat, wordt Polen hersteld, dit land eene dreigende houding tegenover Duitschland zou kunnen aannemen. Duitschland in de eerste plaats moet in overweging nemen of eene verandering van het bestaande thans noodzakelijk is. Voor het tegenwoordige hebben de Westersche mogendheden de vier gestelde waarborgpunten voldoende geacht; mogten de conferentiën daarover niet tot de gewenschte uitkomst leiden, dan zullen de Westersche bondgenooten andere punten voorstellen. — De heer *Graham*, met deze inlichtingen niet te vreden, herhaalde zijne vraag met betrekking tot den Oostenrijkschen gezant, doch lord *Palmerston* vermeed wederom hem een regtstreeksch antwoord te geven.

— De policie heeft in handen gekregen den beruchten Henri Garrett, die ongeveer £ 20,400 aan de Victoria-bank te Melbourne in Australië ontstolen heeft. Deze man liet zich vangen, hoewel hij zwaar gewapend was. Men vond twee banknoten en goud bij hem. Het schijnt dat hij den 8 October 1854 naar de Victoriabank is gegaan en er £ 14,300, benevens 2000 onsen goud gestolen heeft. Zijne drie medepligtigen, die met zwarte sluijers bedekt, op klaarlichten dag in het gebouw waren gedrongen, en na de twee personen die zich daar bevonden, te hebben omvergeworpen, zich van £ 15 à 20.000 meester maakten, bevinden zich reeds sedert eenigen tijd in handen der justitie te Melbourne. Garrett is naar Londen gevoerd, alwaar zijne zaak den 30 Maart zal dienen.

*Lord Dundonald* is bereid om ook Sebastopol te verwoesten met zijne uitvinding, en die te doen kennen aan Engelands bondgenoot, indien het engelsche gouvernement ze niet wil aannemen, hetgeen tot dus verre niet geschied schijnt te zijn. Genoemde edelman is van gevoelen dat de vernietiging van Kromstadt niet zoo veel spoed eischt, en Sebastopol wel eerst uit den weg geruimd kan worden.

## FRANKRIJK.

*Parijs*, 27 Maart. De legitimisten hebben den keizer een naar hun inzien zeer aardigen trek willen spelen. Uit dien hoofde hadden zij bij een zeer middelmatig schilder een reuzenportret van den keizer besteld, hetwelk zoo ontzaggelijk groot was, dat men, om er een denkbeeld van te doen vormen, niets behoeft te zeggen, dan dat de knevels, geëvenredigd aan het gansche ligchaam, eene vlagt hebben van negen voeten. Maar te vergeefs hebben die heeren hun vernuft zoo zeer gescherpt; zij rekenden buiten den waard, dat wil zeggen, buiten de jurij der tentoonstelling, die het portret niet aangenomen en daarin zeer wel gehandeld heeft.

— Onze uitrustingen ter zee verkrijgen zulk een omvang, dat de minister der marine de volgende circulaire aan de prefecten heeft moeten zenden.

*Parijs*, 15 Maart.

*Mijnheer de Prefect!*

Ik heb de eer u te verzoeken mij wel te willen doen kennen, de in uw arrondissement wonende en thans in Frankrijk aanwezige jonge, krachtige en bekwame scheepskapiteins, die geneigd mogten zijn bij de keizerlijke zeemagt als buitengewone luitenants der 2de klasse in dienst te treden en gij in allen deele geschikt acht om nuttig in die hoedanigheid gebruikt te worden.

(w. g.) *Th. Ducos.*

— Gisteren avond ten 8 ure reed een zwaar met steenkolen beladen wagen, langs de kaai van Jemmapes, toen een grijsaard zich onverwachts onder de wielen wierp. Dadelijk hieven eenige personen een luid geschreeuw aan om den voerman te waarschuwen op te houden, doch het was reeds te laat en het hoofd van den ongelukkige, die zulk een afgrijselijken dood zocht, verpletterd.

De bij dien man gevondene papieren hebben hem doen kennen als genaamd te zijn *Augustus Troullot*, oud 77 jaren, gewezen voerman. In een zijner zakken vond men een stukje papier, waarop met potlood geschreven was: »beschuldig den voerman niet, want ik heb mij zelven onder de wielen geworpen."

— Van de vier regimenten Afrikaansche jagers te paard, tot het leger behoorende, zijn er reeds twee in de Levant. Volgens een schrijven van een officier, zullen de beide andere regimenten, zich thans in Algerie bevindende, mede derwaarts vertrekken en door twee huzaren regimenten vervangen worden.

*Parijs*, 2 April. De brieven uit de Krim, met de *Sinat* aangebragt, laten geen twijfel meer over omtrent een ontzaggelijken aanval van de zijde der verbondene legers. In een dier brieven, geschreven door een staf-officier, wordt, na aangehaald te hebben, dat alles gereed is voor een algemeen bombardement en het stormloopen, gezegd, dat het leger toch, tegen welke opoffering ook, vóór de warme dagen, die spoedig ophanden zijn, uit de ellende moet geraken, waarin het zich thans bevindt. Werkelijk is er ook op den 15 Maart, onder voorzitterschap van lord *Raglan*, een krijgsraad gehouden, waarin, behalve de generaals *Canrobert*, *Pelissier* en *Bosquet*, al de voornaamste Engelsche en Fransche officieren tegenwoordig waren. In dien raad, waarin men groote ongerustheid over den gezondheidstoestand en de toekomst van het leger aan den dag legde, is de onmogelijkheid erkend, dat de troepen in de kampementen of cantonnementen blijven, die zij thans bezetten, zoodra de grond door de zonnestralen zal ontdooijen. Dertig duizend dooden zijn te midden of in de nabijheid der stellingen, die wij thans innemen, begraven. Bovendien liggen er nog de krengen van 4000 paarden, waarvan meer dan 2000 onbegraven, en men zal ligt begrijpen, dat, indien in zulke omstandigheden die stellingen behouden werden, de typhus, zoo niet de pest, onze soldaten weldra zou vertienen.

Wij moeten dus overwinnen of sterven, eindigt de bewuste brief en daar wij uitmuntend gesteund zijn om het eerste te verwezenlijken, zoo bekommeren wij ons niet over het tweede.

*Sidan*, 22 Maart. Een tiental smokkelaars, zich naar de gemeente van Bosseval in dit arrondissement begevende, heeft den kapitein, den luitenant, den brigadier en een douaan, allen behoorende tot de douanenpost te St. Menges en Bosseval, aangevallen. Deze officieren en manschappen waren die smokkelaars te gemoet gegaan, om hunne handelingen gade te slaan, doch werden door dezen onverwachts aangetast en met stokslagen begroet, die geweldig op hunne hoofden neerkwamen. Alleen de brigadier had zijn kort geweer bij zich, doch kon er geen gebruik van maken, zoo was hij door verscheidene smokkelaars omringd. De douaniers hebben ook vermeend hunne pistolen niet tegen de aanvallers te moeten gebruiken, aangezien de worsteling slechts kort duurde en de smokkelaars naar den kant van Belgie de vlugt namen. Het schijnt dat die aanvallers de voorhoede uitmaakten eener bende van 28 personen, waarvan den post te St. Menges en Bosseval kennis was gegeven. Overigens zijn zij onbekend gebleven.

Men leest in den *Moniteur*:

*Pera*, 8 Maart. Het Fransche gezantschap heeft aan de Porte vergunning verzocht om Roomsche kerken te Trebizonde, Metelin, Mersina en Bengasi te mogen bouwen. Die vergunning is door den Divan verleend en de noodige firmans zijn den betrokkenen autoriteiten toegezonden.

— Door een artillerie-officier, bij het beleg van Sebastopol aanwezig, wordt de volgende berekening gemaakt. Sinds het begin van dat beleg schat men dat de Russen 1,500,000 projectielen verschoten hebben. Een stuk geschut, waaruit 800 schoten gedaan zijn, wordt onbruikbaar en alzoo zouden de Russen nu reeds 1800 à 2000 stukken geschut tot een onbruikbaren staat gebragt hebben.

— Een brief van Balaclava van 20 Maart, aan het *Journal de Constantinople* gerigt, behelst het volgende omtrent het overlijden van vorst *Menchikoff*:

Wij ontvingen hier de tijding van dat overlijden, maar waaraan de prins gestorven is, is nog niet duidelijk bekend. Volgens sommigen werd hij tijdens het gevecht van Eupatoria, hetwelk hij in een koets gezeten bijwoonde, door een kogel aan de knie geraakt en de wond, schijnbaar zeer ligt, verergerde zoodanig, dat men tot eene afzetting van het been moest overgaan, ten gevolge waarvan de oude generaal bezweken zou zijn. Volgens anderen, had de tijding zijner verranging hem zoodanig getroffen, dat eenige zijner oude wonden waren open gegaan, waaronder een boven den enkel, waarin dadelijk het koud vuur kwam, terwijl men te laat bedacht was op de afzetting. Hoe dit ook zij, de prins, gewond of ziek, had zich naar Baktchi-Serai en van daar naar Simféropol doen vervoeren van welke plaats hij met kleine dagreizen Odessa hoopte te bereiken. Hij vertrok werkelijk den 8sten Maart, maar zijn toestand verslimmerde onderweg zoodanig, dat hij te Perekop stilhouden en zijn reeds vooruit gezonden geneesheer teruggroepen moest. De hulp der kunst was vruchteloos en prins *Menchikoff* volgde weldra zijn meester, wiens heerschzuchtige inzigten hij zoo langen tijd gedeeld had en die hem slechts zoo weinig dagen was vooraf gegaan.

Maar ik moet u nog een ander overlijden mededeelen, Ik weet, dat men eerbied moet hebben voor de dooden, doch kan niet nalaten u opmerkzaam te maken, hoe de voornaamste aanleggers en werkdadigen in dezen oorlog elkander van nabij in het graf volgen. De admiraal *Natchimoff*, die het bevel voerde over de Russische vloot, welke Sinope overviel, is gesneuveld. Den 19den Maart deed hij naar den kant van den toren van Malakoff eene verkenning. Het tijdstip was gunstig, want op dat oogenblik bestond er als het ware een wapenstilstand tusschen de belegeraars en belegerden. Alleen de batterij Victoria deed van tijd tot tijd eenige schoten. Een bom, eensklaps uit die batterij vliegende, kwam op het hoofd van den admiraal neer en verpletterde hem letterlijk,

*Fontainebleau*, 3 Maart. Twee broeders, genaamd *Alphonse* en *Jules D.*, metselaarsknechts, bevonden zich, na in den voormiddag verscheidene kroegen bezocht te hebben, des middags op het plein voor het stadhuis, alwaar zij de voorbijgaangers, zoo door woorden als onstichtelijke handelingen, allerlei overlast aandeden. Hierop kwamen de brigadier der gendarmerie *Bourgeon* en de gendarme *Bernot* daar langs en vermaanden hen zich huiswaarts te begeven, doch in stede van aan deze minzame uitnoodiging te voldoen, gingen zij tot geweldaadigheden over, waarvoor die gendarmes vermeenden hen in hechtenis te moeten nemen.

Sterk als Hercules, zoo boden zij een hevigen weerstand en vlugtten, na de gendarmes geslagen en gewond te hebben, bij een metselaar in, om een toevlugt in diens winkel te vinden, waarvan zij de deur op slot draaiden. Weldra waren de gansche compagnie gendarmes met haar kapitein en de commissaris van policie met zijne agenten op de been om hen op te sporen en vonden hun schuilhoek, doch tevens de deur gesloten. De beide broeders beantwoordden de opeisching van den commissaris met bedreigingen en scheldwoorden. Om den winkel in te dringen moest men toen tot eene ware belegering overgaan. Met bijlen en knijptangen gewapend, zoo hadden de gendarmes en policieagenten de deur spoedig opengeslagen, doch nu vonden zij een barricade, uit verschillende materialen opgeworpen, tusschen wier opene ruimten de broeders met ijzeren staven naar de belegeraars sloegen.

De worsteling duurde een half uur. Na al de hinderpalen te hebben doen verdwijnen, drongen de gendarmes eindelijk den winkel in en konden die beide weerspannigen niet meester worden, dan door hen aan handen en voeten te knevelen en in een rijtuig te werpen, om hen naar de gevangenis te kunnen overvoeren. In die worsteling zijn zes gendarmes gewond en de brigadier zwaar gekneusd geworden.

— Het getal inzenders voor de wereld-tentoonstelling zal, blijkens officiële mededeelingen, 17 tot 18,000 zijn, waarvan 7 tot 800 Franschen. 3000 tot 3300 Engelschen, 2200 uit de staten van het Tolverbond, 1800 Oostenrijkers, 680 Belgen, 460 Zwitsers, 340 Spanjaarden, 220 Toskaners, 200 Piemontezen. (Onder niet genoemde natiën, waarvan het cijfer nog niet naauwkeurig bekend is, behoort ook de Nederlanders).

— Na de terugkomst van prins *Napoleon* verzoende hij zich met den keizer. Sedert zijn de neven weder in onmin geraakt, en heeft er thans eene tweede verzoening plaats gehad, die naar men zegt, duurzaam schijnt te zijn. Dagelijks bezoekt de prins de Tuileriën, hoofdzakelijk in zijne betrekking als voorzitter der commissie voor de tentoonstelling.

— De moeijelijkheden gerezen tusschen mlle *Rachel* en den minister van staat zijn nog niet uit den weg geruimd. Mlle *Rachel* wenschte eene voorstelling te geven ten voordeele der israelietische instellingen van weldadigheid, en verlangde daartoe de medewerking van verscheidene theatrale celebriteiten, dezelfde godsdienst belijdende. De voorstelling zou bestaan in een bedrijf van *Athalie*, een bedrijf van *Esther* en *Molière's Misanthrope*, met *Rachel* als *Célimène*. De minister van staat weigerde zijne toestemming, en dien ten gevolge weigerde mlle *Rachel* op te treden in eene soirée, het *Concert des Anges* genoemd, hoewel ook een zeer hooggeplaatst persoon, (de keizer zelf volgens sommigen) hare tegenwoordigheid had verlangd. Men verzekert dat de vermaarde kunstenares voor goed afscheid neemt van het tooneel

— De *Moniteur* van den 25sten Maart houdt het berigt in, dat de generaal *Forey*, zijne militaire eer door lasterlijke geruchten aangetast achtende, zijn ontslag verzocht heeft. De keizer heeft daarop met zijne benoeming tot bevelhebber in de gewigtige divisie van Oran en Algiers geantwoord.

## RUSLAND.

De heer *von Kisseleff*, gewezen gezant te Parijs, is door keizer *Alexander* uitgenoodigd om zich ten spoedigste naar St. Petersburg te begeven, ten einde op dit oogenblik een bepaalden raad te geven. In den avond van den 21sten Maart te Berlijn aangekomen, heeft hij daar eene zeer lange zamenkomst met den president van den raad, den heer *Manteuffel* gehad en is daarop den 22sten naar de Russische hoofdstad voortgereisd.

— Men schrijft uit Polen aan een dagblad te Weenen, dat te oordeelen naar de recrutering, de bewegingen der troepen en het wapenen der militie, Rusland zich tot een geweldigen oorlog toebereidt. Naar eene schatting, waar aan wij moeijelijk geloof kunnen slaan als te overdreven voorkomende, brengt datzelfde dagblad de militaire sterkte, welke Rusland met het begin van Mei in het veld zou kunnen brengen, op twee millioen manschappen.

— Op nieuw worden er veranderde bewegingen der Russische troepen in Polen opgemerkt. De regimenten, welke de winterkwartieren betrokken hadden, hebben een last ontvangen zich voor den marsch gereed te houden. In de provincie Finland en op het eiland Aland is eene algemeene ligting van matrozen bevolen.

Van een anderen kant is het uit de overeenstemmende berigten op te maken, dat de Russen het voornemen hebben Bessarabie zonder slag of stoot te verlaten, zoodra de Oostenrijkers zich in beweging zullen stellen om die provincie in te trekken. De ontzaggelijke magazijnen. waarin sedert eenige maanden levensbehoeften van allerlei aard waren opgestapeld, zijn allen met den grootsten spoed, zelfs met overhaasting, geledigd en de bewaarders der kassen hebben den last ontvangen. om zich gereed te houden die op het eerste bevel naar het binnenland te vervoeren.

— Men schrijft van Berlijn 30 Maart aan de *Times:* De omstreken van Abo in Finland, Helsingfors en van al de steden langs de kust van Wiborg tot aan Tornea zijn door de Russen, die in alle doorvaarten schepen hebben doen zinken, ongenaakbaar gemaakt. Te Abo, Bjoineborg en in verscheidene andere steden, hebben de bewoners vrijkorpsen van scherpschutters, gewapend met de carabijn met dubbelen loop, gevormd.

Algemeen is men van gevoelen, dat de veldtogt van dit jaar geopend zal worden met een aanval op Riga. Van den zeekant heeft men schepen en ontzaggelijke rotsblokken doen zinken aan den ingang der baai, zoodat geene vaartuigen, hoe ondiep ook gaande, Donamunde voorbij zullen kunnen varen. Aan de uiterste punt van de baai zijn halvemaansgewijze sterk gewapende batterijen opgeworpen.

Aan de landzijde is mede een versterkt kamp, waarin twee Russische divisien kunnen opgenomen worden, opgerigt.

Het leger van de Oostzee, hetwelk de overledene keizer tot eene sterkte van 100,000 man wilde brengen, wordt thans opgevoerd tot 140,000 man. De laatste ligting van recruten in Polen heeft 18,000 man opgeleverd. Dit is de vierde gedwongene ligting in den tijd van vijftien maanden. Onder die 18,000 man zijn 4000 gehuwden, die onder de garnizoenen in Polen gestoken zullen worden. Een groot aantal dier personen had gehoopt zich aan die recrutering te kunnen onttrekken, door zich een of twee vingers af te snijden, doch zij zijn in weerwil dier verminking toch ingelijfd. Er is sprake om in Polen eene hervorming van het lijfeigenschap in te voeren. Daartoe zou er eene keizerlijke administratie daargesteld worden, voor welke de eigenaar, regthebbende op de heerendiensten zijner boeren, van dat regt tegen betaling eener som gelds, door den boer in jaarlijksche overeen te komen termijnen, indien hij niet tot de gereede voldoening in staat is, te betalen, afstand zou kunnen doen.

Behalve dien maatregel, tot doel hebbende iederen mogelijken opstand tegen de bevoorregten des adels voor te komen, zoude er ook nog eene soort nationale militie worden opgerigt, zaam te stellen uit de op die wijze hunne vrijheid verkregen hebbende boeren.

In dit rijk gaan inschrijvingslijsten rond tot oprigting van een gedenkteeken voor wijlen keizer *Nicolaas.*

— Men schrijft in een brief van Moscou aan een particulier te Londen gerigt:

Wij ontvingen een brief van een geloofwaardig Engelschman, digt bij Verellege wonende en mede deelende, dat zich in die stad 60 Engelsche krijgsgevangenen bevinden, allen in den beklagenswaardigsten toestand, zonder kleeding, hoofddeksel en schoeisel. Hij voegt er bij, dat er nog 30 gekwetsten worden verwacht en verzoekt om eenig geld voor hen bij elkander te brengen. Wij hebben dit gedaan en zij zullen van de hier wonende Engelschen 813 roebels ontvangen, waarbij wij nog eene kleine som zullen voegen. Een ieder schrijft met genoegen in, doch wij kunnen die giften niet herhalen. Begrijpelijk is het dat die nooddruft onzer soldaten voortvloeit uit de nalatigheid der Russische beambten, en men gelooft stellig, dat indien de keizer hiermede bekend was, hij het geenszins dulden zou.

### DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

*Bucharest*, 8 Maart. De Muchir *Ismael Pacha*, tweede bevelhebber der Turksche troepen aan den Donau, is eergisteren alhier aangekomen. Men zegt dat het doel zijner reis bestaat in het zich verzekeren der vervoermiddelen en levensbehoeften voor den aanstaanden veldtogt. De Oostenrijkers kondigen aan, dat zij binnen acht of tien dagen naar Moldavia zullen marcheren, ten gevolge eener uit Bessarabie ontvangene tijding der zamentrekking van een sterk Russisch legercorps in het noorden dier provincie, dat Bukowina en het noorden van Moldavie bedreigt.

De Turken trekken hunne beschikbare magt te Silistria bijeen. De Fransche telegraaf van Varna naar Schoumla zal binnen 10 dagen werken, doch zijne vereeniging van Schoumla met Bucharest eerst in het midden van April plaats hebben.

— Naar luid van een telegrafisch berigt van Bucharest over Triëst ontvangen, heeft Rusland bij uitsluiting aan de Oostenrijksche vaartuigen vergund in de Vorstendommen granen in 1855 te laden, onder voorwaarde, van onder borgtogt der consuls aan te toonen, dat die vaartuigen aan Oostenrijksche onderdanen toebehooren en bestemd zijn naar Oostenrijksche havens.

Volgens de *All. Deuts. Zeit.* heeft de graaf von Nesselrode den 1 Maart aan het cabinet van Weenen eene nota gerigt, waarin hij zegt, dat Rusland geenszins het voornemen koestert, om de vaart op den Donau van den Oostenrijkschen handel te belemmeren, maar dat de genomene maatregelen eenvoudig ten doel hebben om de oorlogscontrabande ten behoeve der vereenigde mogendheden te beletten,

### GRIEKENLAND.

De berigten uit Griekenland luiden op den duur ongunstig. De rooverijen worden daar op zulk eene uitgebreide schaal gedreven, dat dorpen en vlekken in het openbaar geplunderd worden, zonder dat het bestuur er iets tegen durft te doen. Een convooi met belangrijke geldsommen voor het gouvernement werd opgeligt, hoewel er dertig gendarmes bij waren. Men denkt niet zonder grond, dat deze ongeregeldheden door hooggeplaatste personen in het geheim ondersteund worden.

# Scheepsberigten.

## Straat Sunda doorgezeild.

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Van. | Datum. | Naar |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 15 | Nederlandsch | Onderneming | J. Johansen. | Kardiff | 14 Febr. | Batavia. |
| » | — | Fransch | Alix. L. | Digobel | Bordeaux | 20 » | » |
| » | 16 | Nederlandsch | Kaap Hoorn. | W. C. Kuyk. | Rio Jenairo | 15 April | » |
| » | — | Deensch | Hercules. | Ahlmann. | Singapore. | 28 Mei | Kopenhagen. |
| » | — | Nederlandsch | Soetan Iskander | R. Zoutman. | Batavia. | 15 Junij | Padang. |

## Aangekomen Schepen te *Batavia.*

| Datum. | | Vlag. | | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Van. | Datum. | Agenten |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 15 | Nederl. Indisch | schoen. | Schandar Salim | Sech Drahim. | Grissee. | 26 Mei | |
| » | 16 | » » | bark | Jadul Karim. | Abdul Sedik. | Riouw. | 25 » | D. N. Buys en co. |
| » | — | » » | » | Fathoor Rachman | Said Moharie | Sumbawa | 7 Junij | Coulster. |
| » | — | » » | stoomb. | Langan Lamongan | J. Prins. | Samarang | 13 » | Maclaine, Watson en co. |
| » | — | Nederlandsch | bark | China. | T. Mulder | Indramayoe | 15 » | E. Moorman en co. |
| » | — | Nederl. Indisch | » | Almansoor. | Said Uahia | Blinjoe. | 1 » | Coulster. |
| » | — | » » | » | Pasekan | Lim Kitjiang. | Pecalongan. | 14 » | Gezagvoerder. |
| » | — | Bremer | schip | Caesar | C. Meyer. | Liverpool | 14 Febr. | Adam en co. |
| » | 17 | Nederl. Indisch | bark | Naga Laut. | J. Winter | Jeboes. | 31 Mei | John Pryce en co. |
| » | — | Engelsch | schip | Amazon. | John. Merett. | Singapore | 6 » | Gezagvoerder. |
| » | 19 | Nederlandsch | » | Vijf Gebroeders | P. Dekker. | Soerabaya | 12 Junij | B. Kopersmit en co. |
| » | — | » | bark | Resident van Son. | F. C. Bauditz. | » | | » |

## Vertrokken Schepen van *Batavia.*

| Datum. | | Vlag. | | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Naar |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 17 | Nederlandsch | bark | Tagal | J. F. H. Göbel | Nederland. |
| » | — | » | » | Generaal Baron van Geen | G. Rotgans | Samarang. |
| » | — | » | » | Jeannette | Visser. | Pasaroean. |
| » | — | » | » | Sara Alida Maria | H. A. Tekelenburg | Soerabaya. |
| » | — | Nederl. Indisch | » | Carolina | A. A. Graswinckel. | Sumanap. |
| » | — | » » | » | Jane Serena | C. Brodie. | Samarang. |
| » | 18 | » » | » | Faid Alim | Sech Alhadie. | Banka. |
| » | — | » » | » | Kaliemantan. | Lie Boenping | Bnjermassing. |
| » | — | Zweedsch | » | Alexandria. | A C. Petterson. | Zweden. |
| » | 19 | Nederl. Indisch | » | Kim Tiantay | Tjoa Englan. | Cheribon. |
| » | — | Engelsch | schip | Quintin Leitch | N. Warden | Singapore. |

## In lading liggende Schepen te *Batavia.*

| Vlag. | | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Bestemming. | Agenten. |
|---|---|---|---|---|---|
| Nederlandsch | brik | Mathilda * | van Olst | Samarang en Soerabaya | Paine, Stricker en co. |
| » | bark | Nederland * | P. Huidekoper | Japan | Tiedeman en van den Berg. |
| » | bark | Henriette en Cornelia * | W. L. Hartmans | » | Haager en Schuurman. |
| Nederl. Indisch | » | Jadul Kariem. | Abdul Rachman. | Soerabaya en Banjermassing. | D. N. Buys en co. |
| » » | » | Harriet *. | J. G. C. Ross. | Cocos Eilanden. | Adam en co. |
| » » | » | Fathoor Rachman. | Sech Jafar. | Soerabaya en Grissee. | Coulster. |
| » » | » | Anoear Salim | Said Aydroes | | » |
| » » | » | Almansoor. | Said Djen | Samarang | » |
| » » | » | Iskander Salim | Sech Drahim. | Grissee | » |
| » » | » | Al Andanie. | Sech Bakreso | Soerabaya. | » |
| » » | » | Indramayoe. | Sech Jamania. | | » |
| » » | » | Djelanie | Said Alie. | Banka. | » |
| » » | brik | Fathoor Hair. | Abdul Jalie. | Palembang | » |
| » » | bark | Naga Laut. | J. Winter | Samarang | John Pryce en co. |
| Engelsch | bark | Mary Hall | J. Richarson. | Soerabaya | Adam en co. |
| Bremer | schip | Caeser. | C. Meyer | | » |
| Aamericaansch. | schoen. | J. A. Jesurum* | Wintworth | Australia | Paine, Stricker en co. |
| » | bark | Witch * | Hultman. | Boston | » |
| » | bark | Queen of the Wave *. | W. Wright. | Singapore. | Martin, Dyce en co. |
| » | schoen. | Bride of the Sea. | L. B. Hodges. | Australie | Hunter, Houghton en co. |
| Hamburg | » | Enterprise. | Jessen | China | Metzendorff, Wilmans en co. |
| » | bark | Daniel Ross | Kessel | | » |

**De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.**

## Aangekomen schepen te *Samarang.*

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Van |
|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 9 | N. I. | bark Thae Liong | Tan Tonghay. | Riouw. |
| » | 10 | » | » Amana Tulbarie | Sech Djebedie. | Sumanap. |
| » | 12 | » | stooms. Langan Lamongan. | J. Prins. | Batavia. |
| » | 13 | » | bark Oen Goan. | Lim Djohie. | Rembang. |
| » | 14 | » | stooms. Ambon. | Hugenholsz. | Batavia. |
| » | 15 | » | brik Hap Heen. | Naridin. | » |

## Vertrokken Schepen van *Samarang.*

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Naar |
|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 8 | N. I. | bark Asultanie. | Said Segaf. | Sumbawa. |
| » | 9 | » | bark Segaffie. | Sech Drahim. | Soerabaya, |
| » | — | Ned. | bark Theodora Mathilda. | D. Beelhouwer. | » |
| » | — | N. I. | schip Alasmanie. | A. Lenel | » |
| » | 13 | Zweed. | Prins Carl | J. Fatras | Stockholm. |

## In lading liggende Schepen te *Samarang.*

| Vlag. | | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Bestemming. | Agenten. |
|---|---|---|---|---|---|
| Nederl. Indisch | bark | Srie Brahan | Hoormat | | Gezagvoerder. |
| » » | schoen. | Srie Selangoor | Mohamat. | Borneo | » |
| » » | bark | Ting Goan | Ngo Poa. | | » |
| » » | » | Apie Maas. | Tan Imsoey | Muntok | » |
| » » | » | Bientang Toedjoe. | J. W. Steevens | | » |
| » » | » | Arief Banjermaas | Mohamat Ariep. | | » |
| » » | » | Louise | Liem Boengiok | | » |
| » » | » | Anis. | Sech Osman | | » |
| » » | » | Thae Liong. | Tan Tonghay | | » |
| » » | » | Amana Tulbarie | Sech Jubedie | | » |
| » » | » | Oen Goan. | Lim Djohie | | » |
| » » | » | Hap Heen. | Naridin. | | B. Kopersmit en co. |
| » » | » | Ellen. | J. C. Lebert. | Soerabaya | » |
| Nederlandsch | schip | Henriette Geertruida | P. Buys. | Nederland over Soerabaya | » |
| Fransch | » | Atrato. | T. S. Varquain | Bordeaux | Dorrepaal en co. |

## Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | | Gezagvoerder. | Van |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 8 | N. I. | schoener Machmood | | Kasean. | Banjermass. |
| » | — | Ned. | schip Jan de Witt. | | J. Timmermans. | Samarang. |
| » | 9 | N. I. | bark Berkat. | | Intje Sepie. | Banjermass. |
| » | — | Z. M. | stooms. Celebes. | lt. t/z. | 1 k. de Man. | Patern. eil. |
| » | — | N. I. | kotter Little Tot | | Katjoong | Pasoeroean. |
| » | 10 | Ned. | schip Zeeland. | | F. de Winter. | Batavia. |
| » | — | » | brik Bantam | | van den Bolck. | » |

## Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Naar |
|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 12 | Ned. | schip Vijf Gebroeders | P. Dekker | Ned. v. Bat. |
| » | — | Zweed. | brik Curt | C. A. Sydstrom. | Zweden. |

## In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

| Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerder. | Bestemming. | Agenten. |
|---|---|---|---|---|
| Nederlandsch | Javaan. | G. J. Toengsma | | Hoekstra Gysing en co. |
| » | brik Bantam | B. G. van den Bolck. | | » |
| » | Mercator, | van der Meulen | | Schimmelpenninck en co. |
| » | California | M. de Wyn | | » |
| » | Jan de Witt | J. Timmermans | | » |
| » | Johanna Maria | A. Sissingh. | | Fraser Eaton en co. |
| » | Anna Charlotta | F. J. Brogren. | | P. Kervel en co. |
| » | Zeeland | T. de Winter. | | » |
| Nederl. Indisch | st Padang | C. E. A. Persille | | W. Coreé de Vries. |

### AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de N. I. bark *Carolina:* de heer *G. P. Westenberg.* — mevr. *Graswinckel.* — Mevr. de wed. *Breidenbach.*

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan:* residenten *Steinmets.* — *van der Wyk.* — kapitein *F. V. Aspermont* en *echtgenoot.* — *Waitzel.* — de heer *Boode.* — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *China:* de luit. koll. *Magnin.*

Met het Eng. schip *Amazon:* de heer *Sellmakker.* mevr. *Le Cani.*

---

### VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de N. I. bark *Carolina:* de heer *Meissner.* — mevr. *Labaar.*

Met de N. I. bark *Faid Alim:* mevr. *Opperman.*

# Handelsberigten.

*Aan- en Uitvoer te* Batavia *van den* 7 *tot en met den* 16 *Junij* 1855.

## AANVOER.

Van Palembang per ned. ind. schip *Kim Tiangtoij*, gez. Tjoa Inglan.

30 ps. alkorang. ƒ270.— zilv. munt. 10/100 pic. zijden garen. 738[00]/100 do. ong. katoen. 13[00]/100 do. was. 23[00]/100 do. benzoin. 8 do. hoornschors. *Genaga.*

47[00]/100 pic. was. 16 do. benzoin. 3 do. getah lahoe. 40/100 do. gomelastiek. 36/100 do. koperwerk. ƒ700.— zilv. munt. 3300 str. fijne zeilgaren. 8½ do. gr. zeilgaren. *Kiagoes Mohakip.*

13[00]/100 pic. was. 1 do. honing. 80/100 do. benzoin. 40/100 do. tampoe oenam. 400 str. fijne zeilgaren. 500 ps. sp. matten. *Qoei Petjoan.*

$6^{40}/_{100}$ pic. was. *Oeij Soktjaij.*
92 pic. eng. katoen. *Kiagoes Bidier.*
200 str. gr. seilgaren. 100 do. fijne seilgaren. *Kimaas Lanang Djago.*
$1^{45}/_{100}$ pic. was. *Order.*
1000.— zilv. munt. *Said Abdulla Boefetie.*

Van Liverpool per Eng. schip *Queen of the Wave*, gez. W. Wright. agt. Martin Dyce en co.

212 stukk. zw. ijzer. 790 boss. nagel ijzer. 343 ps. plaat ijzer. 700 do. hoepel ijzer. 118 ps. koper. 6 bund. koper. 20 do. spaden. 3 pakk. vilt. 147 coll. manufact. *Agenten:*
2800 ks. 30 vn. bier. 1001 stukk. ijzer. 336 coll. aardewerk. 267 do. manufact. *Anderson Tolson en co.*
90 coll. manufact. *Adam en co.*
56 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
5 coll. manufact. *Gumprich en Strauss.*
22 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
13 stukk. machinerien. 75 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
62 coll. manufact. *Moormann en co.*
91 coll. manufact. 1 wagen. *Morgan Melbourn en co.*
171 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
201 coll. manufact. *Burt Mijrtle en co.*
11 md. aardewerk. *Metzendorff Wilmans en co.*
61 tonn. steenkolen. *Cores de Vries.*
2 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
59 coll. manufact. *Gebr. Roselje en co.*
1 coll. manufact. 40 do. machinerien. *Maclaine, Watson en co.*
65 coll. manufact. 20 stukk. koper. *Order.*

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harriet*, gez. H. G. Ross. agt. Adam en co.

140,000 klappers en 62 vn. olie. *Adam en co.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Fathool Hair*, gez. Abdul Jatil.

155 pic. gutta percha. $21^{1}/_{2}$ do. was. 11 pakk. papier. 90 str. zeilgaren. *Oeij Huming.*
$2^{1}/_{2}$ pic. was. *Said Mohamad Sutrie.*
6 leggers en 5 kisten. *Gouvernement.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. bark *Anoer Salim* gez. Said Aboebakar bin Aijdroes.

Lading van Riouw.

90 pic. gutta percha. *D. N. Buijs en co.*
$8^{40}/_{100}$ pic. was. *Gezagvoerder.*
$13^{40}/_{100}$ pic. tabak. *Ko Lamsan.*

Van Sydney per Am. schip *Pride of the Sea*, gez. L. B. Hodjes. agt. Hunter Houghton en co.

6 vn. pik. 6 do. teer. 6 kann. lijnolie. 100 vn. spijkers. *Agenten.*

Van Soerabaya per Zw. schip *Alexandria*, gez. Th. Pettersson, agt. Busing Schröder en co.

$17^{1}/_{2}$ leggers arak. $8/_{2}$ do. do. 30 pic. rotting. 110 do. zw. peper. 3 vn. vleesch. 1 vat gr. erwten. 1 do. graauw erwten. 1 do. gort. 570 ps. buffelhuiden 600 do. koehuiden. *Agenten.*
$296^{83}/_{100}$ pic. suiker. *Adam en co.*
$3335^{60}/_{100}$ pic. suiker. $75^{25}/_{100}$ do. rotting. *Fraser Eaton en co.*

Van Sydney per Hamb. schip *Daniel Ross*, gez. Kessel. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1 kt. manufact. 270 waterleggers. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Toop gez. Intje Moesa.

2 pic. gomelastiek. *Gezagv.*

Van Sumbawa per ned. ind. schip *Fathoor Rachman*, gez. Sech Abdulla bin Jafar.

208 ps. smmb. paarden. $5^{20}/_{100}$ pic. was. $^{1}/_{2}$ do. oud koper. *A. van Ommeren en co.*

Van de Lampongs per praauw sampang gez Asliem.

200 ps. zilv. guldens. 500 do. mex. dollars. 50 pic. gomelastiek. 23 do. koffij. 7 do. zw. peper. *Tan Tjauw.*

Van Muntok per ned. ind. schip *Almansoor* gez. Said alie bin Djen bin Johia.

$2288^{74}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Macasser en Sampit per praauw Toop *Radja Walie* gez. Ambar
500 boss. rotting. 40 pic. zw. dammer. 10 do garoe hout *Said abdul Rachman alkaf.*
115 ps. balken. 65 do. planken. *Order.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. schip *Jadul Karim*, gez. abdul Rachman Sedik.

3220 ps. planken *Sech said bin Salim Haun.*
24 doz. boeken. *Ismail.*

Van Banca per ned. ind. schip *Nagalaut*, gez. Winter.

$2097^{83}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*
4 tinnen ketels *Said moh. Aijdiet.*
672 ps. planken. *Haager en Schuurman.*

Van Billiton via Singapore per Eng. schip *Amasen*, gez. Jellerrik agt. Anderson Tolson en co.

Lading van Singapore.

30 bundel chin. papier. *Nia Banghie.*
10 kn. zeep. 20 zakk. salpeter. *Thomas.*
27 zakk. zaden. 46 do. salpeter. *Arathoon.*
1 pak manufact. 1 kt. do. *Said aloewie Satrie.*
7 coll. manufact. *Paine Stricker en co.*
1 kt. manufact. *Peters.*
10 zakk. salpeter. 7 ks. zeep. *Joakim.*
4 ks. manufact. *Moormann en co.*
50 coll. koopwaren. *John Pryce en co.*
1409 ps. gutta percha. *Metzendorff Wilmans en co.*
29 vn. teer. 12 do. brood. *Gezagv.*

Lading van Billiton.

2270 schuitjes tin. *Order.*

## UITVOER.

Naar Siam per Siam schip *Wanghang Soetjkeng*, gez. The Isoeij.

1200 ps. batv. vloersteenen. 110 pic. arak. 2000 batv. vloersteenen. 5000 flesschen. 20 coll. eur. glaswerk. 2 spiegels. 380 ps. vloersteenen. *Gezagv.*
24 pic. eur. staal. 2000 doz. eur. glaswerk. 2000 vloersteenen. 12 pic. rotting. 3 do. arab rozijnen. 1 houten bak. 17 ps. chin. kisten. 10 ps. eur. kommen. 4 do. fr. chitzen. 400 ps. batv. lantaarns. 5 pic. schulpen. 5 do. confituren. 3 do. arab rozijnen. 1 doz. eur. kommen. 2 ps. leksteenen. 2 doz. messen. *Poa Paijko.*
4 bn. wit garen. uit het entrep. *Burt Mijrtle en co.*
2 kn. wit katoen. uit het entrep. *Adam en co.*
2 bn. kat garen. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Catharina Geertruida*, gez. C. L. Knaudt. agt. Pandel en Stiehaus.

Lading voor Samarang.

1 kt. leder. *Metzendorff Wilmans en co.*
150 pakken *Gedeon.*
2 vs. boter. *v. d. Hucht.*
20 vs. boter. 100 ks. kaas. *Agenten.*
51 kn. koopmanschapp. 25 keld. provisien. 1 coll. koopmanschapp. 3 ks. manufact. 3 do. kramerijen. 6 do. papier. 4 bn. papier. 6 ks. kramerijen. 1 do. drukletters. 40 do. manufact. 8 coll. ijzerwerk. 13 kn. papier. 1 do. boeken. 60 do. manufact. 150 vs. boter. 36 ks. manufact. 2 vs. druk inkt. 2 ks. manufact. 6 do. papier. 1 do. lampen. 1 do. koopmanschapp. 10 do. manufact. 1 do. koopmanschapp. 32 do. manufact. 1 do. inh. geweer. *Order.*

Lading voor Nederland.

200 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Robertus Hendrikus*, gez. R. H. Mulder. agt. Suermondt en co.

321 vs. duiten plaatjes. 2 alg. *Pakhuismeester.*
250 pic. tin. *N. H. M.*
2145 pic. suiker. 18 do. gom dammer. *v. Ommeren Rueb en co.*
6448 pic. koffij. 104 do. rotting. *Agenten.*

Naar Borneo's Westkust via Muntok per ned. ind. stooms. *Banda*, gez. F. H. Schmidt. agt. B. Kopersmit en co.

Aan hoord gebleven lading van Batavia.

2 vn. vleesch. uit het entrep. v. Soerabaya. *Agenten.*

Lading van Batavia voor Sambas.

12 blikk. verf. *Plump en co.*
9 vn. bier. 21 kn. wijn. 16 ks. cognac. 5 vn. bier. 20 md. bier. uit het entrep. 7 kn. div. provisien. 2 do. bier. 11 do. rhijnwijn. 4 do. champagne. 2 do. rhum. 2 do. bess. genever. 5 md. water. 25 vs. boter. 30 tromm. meel. 3 vs. provisien. 10 do. rolpens. *v. d. Broek en co.*
6 kn. madera. 1 kt. portwijn. 1 do. likeuren. 1 do. bitter. 1 do. kock. *Louran en van Walcheren.*
20 md. suiker. 20 ps. hammen. 10 kn. wijn. *John Pryce en co.*
17 coll. gouvernements. goederen.

Naar Samarang per ned. ind. stooms. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

38 corg. lijnwaden. 1 kt. chin. fluweel. *The Sioe.*
12 kn. eur. div. katoenen. 5 do. cambrics. 2 do. tjindees. 3 do. lappets. *Pitcairn Syme en co.*
5 kn. eur. ong. katoen. 3 do. do. linnen. 1 do. knoopjes. *Lie Oen.*
*f* 2200. zilv. specie. *Sech Temimie.*
2 kn. vruchten op water. 2 do. slaolie. 2 jarres amandelen. 10 kn. portwijn. 2 do. bier. 2 md. bier. 1 kt. roozenwater. 1 do. eau de cologne. 1 md. porcelein. 5 kn. sardijntjes. *J. de Fiennes.*
3 kn. madapoll. 5 do. gedr. katoen. 2 do. lijnwaden. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*
5 kn. ijams. 5 do. gelei. *Plump en co.*
4 kn. bat. lijnwaden. 2 do. eur. lijnwaden. 30 doz. kommen. 3 ps. zijde ginghams. 3 ps. franjes. 9 roll. stoffen. 20 pic. katj. kedelie. *Sech Assebidie.*
4 bn. ong. katoen. *Busing Schröder en co.*
8 kn. madapoll. *Gouw Kiangian.*
1 kt. eur. chitzen. 8 kn. do. linnen. 2 do. chin. zijde goed. *The Sioe.*
1 kt. gouddraad. uit het regal. pakhuis. *Maclaine, Watson en co.*
2 pak wagen veeren. 1 led. tromm. *John Pryce en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Tagal*, gez. J. F. H. Göbel. agt. de Weerdt Ruyl en co.

$3001^{15}/_{100}$ pic. suiker. *van Eck en co.*
$4679^{29}/_{100}$ pic. suiker. $128^{65}/_{100}$ do. rotting. 150 fl. kaijoe-poetie-olie. 1 kt. schulpen. uit entrep. *Ruyl Cramer en co.*
203144 ℔ tabak. *Adam en co.*
200/$_{4}$ ks. java sigaren. *van Delden en co.*
788 ℔ indigo. 2 kn. jap. goederen. enz. 5 do. kleinigheden. 1 do. gember. 1 do. thee. 1 do. medicijnen. *Agenten.*
8 kn. boeken. *Lange en co.*
350/m. man. sigaren. 3 ks. rariteiten. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. medicijnen. $1^{53}/_{100}$ pic. noten muscaat. $3^{8}/_{100}$ do. foelie. *van Riet en Ter Gouw.*
$5^{25}/_{100}$ pic. noten muscaat. $8^{2}/_{100}$ do. foelie. 63 do. kaneel. *Bahre en Kinder.*
200 pic. tin. *N. H. M.*
$5^{18}/_{100}$ pic. foelie. 100 do. gutta percha. 299 do. gambier. uit entrep. $70/_{4}$ en $126/_{2}$ leggers arak. *Kreglinger Dummler en co.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton. agt. Maclaine, Watson en co.

1 kt. jav. bat. doeken. 2 kn. do. do. goederen. $17^{1}/_{2}$ pic. koperwerk. *Sech Nabhar.*
4 kn. roode wijn. 5 do. rhijnwijn. 1 kt. wijn. uit het entrep. *Schimmelpenning en co.*
400 pic. jap. koper. *Beh Ingtjioe.*
3 kn. adr. rood sarong. uit het entrep. *J. Knagge en co.*
1 kt. manufact. uit het entrep. 1 kt. gedr. bat. doeken. *Lim Hoa.*
4 kn. gew. doeken. 3 do. cotonets. 2 do. gew. sarongs. uit het entrep. *E. Moormann en co.*
1 kt. vogelnestjes. *Tjie Tiauwkie.*
2 bn. rambazets. uit het entrep *Burt Mijrtle en co.*
4 keld. genever. 1 vat wijn. 1 kt. bitter. 2 vn. bier. 1 md. water. 3 vs. boter. 1 kt. siropen. *D. N. Buijs en co.*
5 ku. div. goederen. uit het entrep. *Hunter Houghton en co.*
2 kanonnen. uit het entrep. 1 pak zijde. 100 keld. genever. 4 kn. cognac. 1 kt. witte brande wijn. 1 do. madera. 1 do. bitter. 1 do. diversen. 3 keld. lijnolie. 4 vn. bier. 1 kt. wijn. 1 do. bier. $^{1}/_{2}$ pic. staal. 2 kn. wijn. 1 kt. glazen. 1 kt. div. en dranken. 3 vn. bier. 2 kt. div. provisien. 1 do. eau de cologne. etc. 2 do. diversen. *John Pryce en co.*
9 pic. chin. tabak. uit het entrep. *Sim Samliauw.*
5 kn. lijnwaden. uit het entrep. *Anderson Tolson en co.*
*f* 35000. zilv. specie. *Oeij Boenlin.*
*f* 35000. zilv. specie. *Gan Kimhok.*
750 ps. goude tientjes. *Said aloewie Satrie.*
1 kt. medicijnen. *E. Moormann en co.*
1 kt. batv. gedr. doeken. *Lim Hoa.*
1 kt. provisien. 1 do. lamp. glazen. 2 do. diversen. *John Pryce en co.*
*f* 32000. zilv. specie. *Pitcairn Syme en co.*
5 kn. vogelnesten. *Kan Bian.*
*f* 75000. zilv. specie. *Mc. Ewen en co.*
*f* 40,000 zilv. specie. *Poa Enghian.*
4 vn. bier. uit het entrep. *van den Broek en co.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. stooms. *Ambon*, gez. Hugenholts. agt. B. Kopersmit en co.

4 bn. drills. 24 doz. kommen. 8 gros. potlooden. 10 riem papier.
39 ps. eur. chitzen. 24 corg. bat. sarongs. *Sech SoE.*
1 kt. machinerien. *Reijnst en Vinju.*
2 bn. everlasting. uit het entrep. *Burt Mijrtle en co.*
$^{1}/_{2}$ pijp. bier. 20 ks. slaolie. 50 keld. genever. uit het entrep. *v. d. Broek en co.*
4 kn. kaarsen. uit het entrep. *Branden.*
7 ks. koopmanschapp. *Lie Oen.*
2 kn. passement. 4 do. kramerijen. 1 do. parapluien. 1 do. modewaren. 3 do. naalden. 1 do. lederwerk. *Bahre en Kinder.*
3 kn. kain pandjangs. 2 do. zadels. *Martin Dyce en co.*
5 kn. bladkoper. 2 pic. lood. *Said aloewie Satrie.*
3 kn. eau de cologne. 2 vn. bier. 1 kt. diversen. 4 kn. glaswerk. 1/$_{2}$ pijp. teneriffe wijn. 30 vs. verf. 1 pakje en 1 rolpapier. *van Riet en Ter Gouw.*
4 kn. wit katoen. 1 kt. slendangs. 2 kn. gedr. katoen. 1 kt. bladkoper. *Pitcairn Syme en co.*
40 kn. roode wijn. uit het entrep. 8 coll. provisien. 15 vs. boter. 15 do. groentens. 5 kn. vruchten op brandewijn. 2 ks. do. op water. *J. de Fiennes.*
20 vn. meel. 20 vs. boter. 1 kt. schoenen. 14 vn. vleesch. 37 coll. wijn. 11 kn. brandewijn. 1 bl. manufact. 2 kn. papier. 1 vt. inkt. 5 ks. kaas. 6 kn. diversen. 3 do. aardewerk. 7 vs. spijkers. 200 keld. genever. 2 kn. diversen. 15 vn. meel. uit het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. schilderijen. 1 do. kleedingstukken. *Gebr. Roselje en co.*
$^{1}/_{2}$ pijp. bier. 1 oxh. wijn. 14 coll. provisien. 14 vs. boter. uit het entrep. *J. J. Walen.*
1 kt. gew. sarongs. 1 kt. gew. doeken. 1 do. sarongs. 35 kn. gedr. katoenen. uit het entrep. *E. Moormann en co.*
1 kt. jaconets. 1 do. modewaren. *B. v. Leeuwen en co.*
16 kn. kat goederen. uit het entrep. *Bahre en Kinder.*
1 kt. provisien. *E. Bedier.*
1 kt. diversen. 1 pak meetkettingen. *B. Kopersmit en co.*
62 ks. cognac. 2 kn. kramerijen. 6 do. sarongs. *Gumprich en Straus.*
4 kn. gev. katoen. 35 do. kat naaigaren. 1 kt. kain pandjangs. uit het entrep. *Martin Dyce en co.*
8 kn. sarongs. 6 do. rood katoen. uit het entrep. *Pitcairn Syme en co.*
4 kn. cambrics. 10 do. gev. sarongs. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*
16 kn. mil. goederen. 10 do. medicijnen. 1 kt. boekwerken. 1 pak wolle dekens. 19 kn. kleedingstukken. *Gouvernement.*
6 kn. roode wijn. 2 kn. provisien. 3 do. vruchten op water. *v. Bissen en Zoon.*
1 piano. 1 kt. laken. *Busing Schröder en co.*
1 kt. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
30 vn. meel. 9 kn. provisien. 1 kt. kurken. *v. d. Broek en co.*
29 kn. lijnwaden. *Mc. Ewen en co.*
3 kn. rood katoen. 2 do. diversen. 1 krandj. vruchten. *de Weerdt Ruyl en co.*
6 bn. geds. katoen. 2 kn. do. do. *E. Moormann en co.*
2 bn. everlasting. *Burt Mijrtle en co.*
10 pic. was. 340 ps. div. katoen. 1 kt. batv. bat. sarongs 9 ps. hammen. *Sie Yoetiang.*
44 kn. div. katoenen. 2 bn. broekenstof. *Adam en co.*
1 kt. schilderijen. *Gebr. Roselje en co.*
*f* 5000. zilv. munt. 100 ps. goude tientjes. *Said Mohamad Aijdiet.*
2 kn. koopmanschapp. 20 doz. brandewijn. 2 ks. rozijnen. 30 kn. ong. katoen. 2 do. zijde stoffen. *Lie Oen*
2 doz. zeuk zeep. 2 ps. gendies. 12 do. kalkoenen. *Busing Schröder en co.*
4 coll. gouv. goederen. 8 kanonnen. 7 wal. affuiten. 32 coll. eorlogs goederen. *Gouvernement.*
13 kn. koopmanschapp. 20 ps. eur. leder. *Said Jubidie.*
5 kn. wijn. 1 kt. 1 zadels. 5 vs. spijkers. 2 ks. likeuren. 111 kazen 5 ks. kaarsen. (1 kt. 1 klok. 1 do. gedr. vruchten. 1 doos epauletten. 1 kt. diversen. uit het reg. pakhuis.) *de Weerdt Ruyl en co.*
5 kn. opium. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*
6 kn. wapens. uit het entrep. *Agenten.*

Naar Padang per ned. ind. schip *Soetan Iskander*, gez. R. Zoutman.

339 coll. ijzerwerk. 11505 dakpannen. *N. H. M.*
6 ps. bendietuigen. 48 do. halsters. 18 do. jav. stoelen. 1 do. ledikant. 2 kaspen. 6 rotting stoelen. *N. H. M.*
100 wielen en assen. 2 ijzere pompen. $30/_{2}$ leggers arak. 1 kt. bat. sarongs. *Purvis en co.*
1 kt. zijde goederen. 1 kt. glaswerk. 2 kn. tafelkleeden. 1 kt. kat modewaren. 1 kt. parapluien. 2 kn. zakken. 1 kt. zeep. 3 kn. kramerijen. 5 do. speelkaarten. 1 do. jaconets. 2 do. kat parapluien. 4 bn. laken. 1 kt. naalden. 2 kn. linnengoederen. 2 do. valsch passement. *Bahre en Kinder.*
1 kt. eur. wagen. *Paine Stricker en co.*
9 kisten. diversen katoen. 1 kist. chitzen. 5 kisten. sarongs. 1 kt. effenrood. 2 kn. chitzen. 1 kt. monsters. 10 bn. drillings. 3 kn. madapoll. 8 do. effenrood. *N. H. M.*
2 kn. capsels. 2 do. doeken. 1 do. cambrics. 1 do. gedr. mousseline. 4 do. do. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
59 krandj. aardewerk. 5 bn. kasoembe. 1 kt. eur. slendangs. 1 kt. papier. *Purvis en co.*
2 kn. gedr. katoen. 1 kt. neteldoek. 1 do. gebl. katoen. 1 do. cotonettes. 3 kn. gedr. katoen. 1 kt. gedr. slendangs. *E. Moormann en co.*
800 goenizakken. *Purvis en co.*
4 kn. gedr. katoen. 5 do. kat doeken. 1 do. do. goederen. *Bahre en Kinder.*
1 kt. rood katoen. 8 coll. gedr. katoen. 6 bl. wit katoen. 2 kn. kat garen. 1 kt. hoofdoeken. 7 kn. madapoll. 1 do. gedr. katoen. 3 kn. mann. sigaren. *Anderson Tolson en co.*
2 kn. eur. slendangs. 1 kt. cambrics. 30 ps. wit katoen. 10 doz. tafelmessen. 30 ps. doerias. 1 bl. stroomatten. 2 kn. waterglazen. 2 do. kat goederen. 1 bendie. *Gouw Kiankian.*
4 ps. spiegels. *J. A. Thomas.*
2 kn. tjindees. *Pitcairn Syme en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Generaal baron van Geen*, gez. G. Rotgans. agt. de Weerdt Ruyl en co.

100 vs. boter. 25 do. loodwit. 21 do. rolpens. 25 do. worst en saucijzen. 6 ks. koek banket. en suikerwerk. *Gezagv.*
110 ks. manufact. 5 do. spiegels. *Tiedeman en v. d. Burg.*
100 vs. boter. 200 kazen. *Order.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. bestemd v. Samarang. Zie verdere lading voor Samarang. Java-Bode dd. 23 Mei 1855 no. 41.

Lading voor Nederland.

100 ks. gember. uit entrep. 2 do. rariteiten. *Pandel en Stiehaus.*
89 pic. rotting. *Agenten.*
5035 pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*

---

### *Aan- en Uitvoer te Samarang van den 31 Mei tot en met den 7 Junij 1855.*

## AANVOER.

Van Sumbawa per ned. ind. bark *Asultania*, gez. Sech Mohamat bin Aloewie Segaf.

145 st. paarden en 11 pic. was. *Order.*

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Theodora Machtilda*, gez. D. Boelhouwer..

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Mei 1855 no. 43.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langin Lamongan*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Junij 1855 no. 45.

Van Havre over Batavia per Fr. schip *Atrado*, gez. Varquain.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Mei 1855 no. 43.

## UITVOER.

Naar Batavia per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech sahat Baharmoes.

1 kt. pak. 21 pakken. 19 krandjangs en 11 kisten. *Havenmeester.*
3 kn. katoenen goederen. 1 kt dassen. 1 do. petten. 2 kn. sarongs. 1 kt. maroquin leder. 2 kn. stoffen en 25 pic. cubeben. *van den Broek en Veeckens.*
2 kn. speelkaarten en 1 kt. speelgoed. *Oliphant en co.*
1 pak en 3 en een half doz. roode en kleine rotting-stoelen. *Mac Neill en co.*
4 kn. indigo. *J. G. Thooft.*
1 pak tapijten. *N. A. Jasper.* (Uit het regaal pakhuis.)

Naar Riouw en Singapore over Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Th. Deighton.

3 kn. adrianopel sarongs. *J. Knagge en co.* (Uit het Entrepôt.)
400 pic. jap. koper. *Beh Ingtjioe.*

---

### *Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 31 tot en met den 5 Junij 1855.*

## UITVOER.

Naar Amsterdam per Eng. schip *Otodini*, gez. J. Boag.

$82^{15}/_{100}$ pic. rotting. $3456^{16}/_{100}$ do. suiker. *Fraser Eaton en co.*
1000 st. jav. sigaren. 2 ks. speelgoed en tijgervellen. *W. Cores de Vries.*
116,422 ℔ tabakbladeren. $2761^{07}/_{100}$ pic. suiker. *Schimmelpenninck en co.*

Naar Balie per ned. ind. schoener *Kim Ingseen*, gez. Ho Kengcoy.

40 pic. zw. ijzer. 56 st. ledige tonnen. 70 do. goenie-zakken. 1 kt. thee. 1 do. benzoin. 2000 st. spiegels en eenige meubels en kleinigheden. *Gezagvoerder.*
2 kn. rood katoen. *Adam en co.*
2 kn. madapollams. *Fraser Eaton en co.*

Naar Sandelhout per ned. ind. schip *Cecile*, gez. Sech Salman b. Soenkar.

4 pic. koperwerk. $1^{1}/_{2}$ do. koperdraad. $1^{35}/_{100}$ oliphantstanden. *Gezagvoerder.*

Naar Batavia en Samar. per ned. ind. stooms. *Banda*, gez. H. Schmidt.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 Junij 1855 no. 47.

Naar Singapore en Samar. per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. F. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 Junij 1855 no. 47.

---

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.